

JT-F 81

+ 1152158
C. 71440286

SENTENTIA

DIFFINITIVA IN FAVOREM

Lullianę Doctrinę, Juris ordine, & Apostolica

Auctoritate lata, & in veritatis trium-

phum, inq; gloriosę vindicatio-

nis memoriã denuo

impressa.

Et principalibus Rescriptis munita.

ANNO.

M. DC. III.

PALMAE BALEARIVM

SVPERIORVM PERMISSV.

Typis Gabrielis Guasp.

SENTENTIA

DEFINITIVA IN FAVOREM
ILLIUS DOCTRINE JURI ORDINE & APOSTOLICA

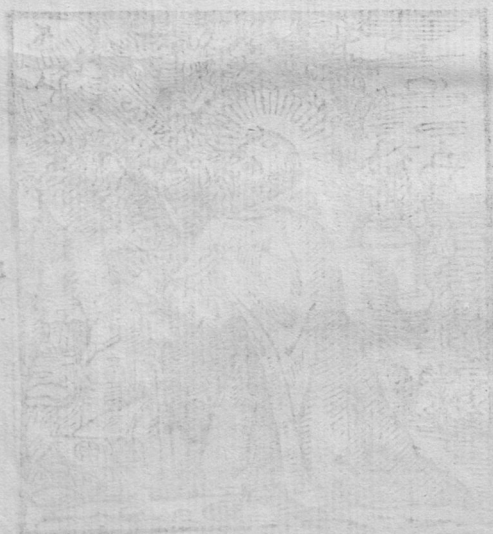
AUTORITATE JURE & IN VERITATE NUM-

PRUM. IN QUODAM VINDICATIO-

NIS MEMORIE DENO-

IN PECTA.

ET PRINCIPALITER RESCRIPTI MUNIT.

M.D.C.LXXI.

ANNO

PALMAE BALEARIVM
SUPERIORVM PERMISSV.

J. J. G. G. G.

Supplicatio oblata per discretū Petrum Ribot, Notarium, & Syndicum Vniuersitatis Balearis, pro tractandis negotiis Illuminati D. Raimundi Lull.

ILLVSTRISIME DOMINE

SQVE A DEO iniuria quæ liberis nostris fit, ex sententia I. C. nostrum pudorē pertingit, vt etiam si illi neq; conuitiis lacepsiti commoueātur, neq; iniuriis incendantur, neq; provocati ultionem ullam machinentur, sed in hostes omnia mansuetudinis officia conferant; nobis nostro quidē nomine competat iniuriarum actio. Dolemus quidem, nec diutius terre possamus, qui patriæ Patrū personas sustinemus, partū nostrum divino fatu editum, quem potius patrem, & nostræ gloriæ propagatorem fate-mur, agnoscimus, & prædicamus; Satana colaphista natali solo exulare, & segnitie nostra semisepultum iacere. Bailearem Raimundum dicimus ex nobili prosapia, in nobilem virtutibus; ex Regiæ domus maiore præposito, in calicolum triumphatorem; ex terreno, in cælestem; & ex ignaro, in sapientem, ac omnis literarum generis peritissimum magistrum cælitus evocatum. Hæc Lulli est diuina metamorphosis, quæ nositam potuit vel sola nobilitare Insulam, atq; illā reddere toti orbi notissimā. Hinc omnis philosophiæ instauratio, & hinc veritatis ipsius, suæ integritati restitutio. At, ubi uberissima optimaq; messis extanto semine, lætissimaq; segete auspicato futuris sæculis sperabatur, videns mendax ille, qui primæ hominis morti causam dedit, & nusquam desinit subvertere vias domini rectas; sui excidiū; zizaniam intermiscuit, & inepta dogmata Lullo, Catholicæ veritatis præcipuo assertori, ut eius doctrina denigraretur, per Eymericū impingenda curavit, vt doctrinā piā, castā, & orthodoxā, insinuaret Orbi damnatā, diploma Pontificiū Gregorii XI. summi Ecclesiæ Præsidis nomine emētito cōmentus est. Latuit diu cōmentum, & longo tempore ita serpsit, & virus suum extendit, ut Lullorum Christiana mansuetudo, quæ splendorem virtutis, nō excludit, & ubi agitur de religionis dignitate, acerrima salutis publicæ vindex existit, diuturniorē mansuetudinē, indignū; flagitiū; & patientiā, scelus nefarium sit arbitrata: sacrilegos morsus seuerè flagris sit insequuta: & insanas furias, diffinitiuā sentētia Sūmi Pōtificis decreto profligauerit.

Vindica-

Vindicata fuit a calumnia Lulli causa, & quamplurimis Principum pri-
uilegiis munificētissime est aucta, & illustrata. Sed proh dolor vindicta
a memoria hominum longa obliuione deleta est, & Principum rescripta
nostro vniuerso Gymnasio summa liberalitate, & deuotione erga Illu-
mi natum Doctore singulari, concessa iam sunt neglecta; damnat igno-
rantia quod non intelligit, imprudenter recantat in Lullum tragœdiã,
& in contumeliam nostram refricat eius vulnera. Agimus nomine pro-
prio, & Patriæ decus, ac ornamentum iam prope senescēs, ab obliuione
hominum, atq; a silentio vindicare studemus; vt impostura Eimerici
qui in necem nostri luminis, & totius orbis Christiani iacturam adule-
rina pro veris supponere non est veritus, prodeat in publicum, & cum
in ore fiat vulgo manifesta: restituto pristinis ornāmentis diuino Phi-
losopho, omnis Philosophiæ, omniumq; artium encyclopædiæ perfe-
ctore. Ne igitur Prorex illustrissime Lulliana gloria variis encomiis, &
tropheis maximis olim celeberrima, iater tineas & blattas in hac nostra
tempestate pereat: præsta, vt publicis typis mandetur Processus causæ
ab Eimerico contra Lullum susceptæ, & per Reuerendissimū D. Ciui-
tatis Castellæ Episcopum, autoritate Apostolica, diffinitiuā sententiã,
pro voto Lullianæ familiæ gloriose finitæ, & principalibus rescriptis
munitæ: vt aureo quodam seculo renascente, tua auctoritate refloreat:
& ex te, veluti ex fonte, clarissimo, & vberissimo profluat; ac inde te auf-
pice in Aeuum, & ad Indos vsq; securè, & sine cauillo euadat. Hæc
petimus, & supplicamus omni meliori modo, &c. Et licet, &c.

Altissimus, &c.

Barrera Aduocatus

Bernardus Nadal, I. V. D.

Vniuersitatis.

Aduoc. Vniuersitatis.

LO REY, è per sa Magestat

DON Ferrando Canoguera Lloft. y Capita general en la present Ciutat, y Regne de Mallorca, e Illas a aquell adjacents. Per quāt per part dels Magnifichs Jurats de dita Ciutat y Regne, nos es estat supplicat; fos de nostre merçe, cōcedir llicencia y facultat de imprimir, o fer imprimir enest Regne, la Sentencia, y Privilegis Reals, dada ab Authoritat Apostolica, en favor de la doctrina del Illuminat Doctor, y reputat Martyr (en raho de ses obres) mestre Ramon Lull, y en liberacio de les falses acusacions, contra la syncera, y catholica doctrina de aquell, intentades (segons iuridicament, en dita sententia impressa en Valècia, es estat iudicat, y sentenciat) presentant nos pera deffo lo original de dita sententia, y Priuilegis: exposant nos la penuria gran, que de dita impressio patexen los estudis; y particularmēt los Mallorquins, a dita sciencia tant inclinats, axi los que viui de present viuen: com los qui antiguament en sos testaments han dexada renda pera les Cathedres de dita doctrina. E nos ates que dita obra, e llibre, es molt vtilos, e necessari, y que està donada llicencia per lo Ordinari: ho hauem tingut per be. Per so, ab tenor de la present, de nostra certa sciencia, delliberadament, y consulta, per la Real authoritat de que usam, donam, y concedim llicencia, permis, e facultat de imprimir, o fer imprimir, y vendre lo dit llibre. Volem empero, que esta noua impressio, apres que sera feta, sta aportada ab son original deuāt de nos. Dat, en Mallorca a 24. del mes de Nouembre del Any 1604.

D. Fernando Canoguera.

V. Fiualler, Fis. Aduocat.

V. Monterde Reg.

Bart. Iulia, Not. & Secretarius
Regiæ Audientiæ Maioric.

LICENTIA.

REGORIVS Forteza I. V. D. Archidiaconus, & Canonicus almæ Sedis Maioricens, & in eadem diœcesi in spiritualibus, & temporalibus, Vicarius generalis electus, Sede vacante. Visa huius Patrię Patrum Iuratorum, totiusq; Balearis nobilitatis & populi, iusta acclamatione, ardenti voto prudētum, & Lullianorum contentione perpeti, quibus in veritatis testimonium, & pii viri, pięq; doctrinæ tuitionem, supplicant. semel latam pro Lullo sententiam, olim Typis Valentiaę excusam, denuò, cum Regiis privilegijs imprimi, præsertim quòd lata, & impressa quondam sententia, lubrici anguis instar, elabatur: aut difficile quidem valeat reperiri, & ex eius penuria tantus nostri Radiantis Doctoris Raimundi Lulli triumphus perpetua obliuione sepeliri, & prorsus extingui timeatur: Ideo, re maturius inspesta, providentes; vt tam necessaria huic sciētia sententia inveniri possit, & valeat, utq; magis stabili, magisq; diuturna statione emergescens veritas propagetur, & enitescat; tenore præsentium, Sententiã hanc in fauorem Lullianæ doctrinæ, per Reverendissimum D. Bernardum Civitatis Castellæ Episcopum, Authoritate Apostolica Iudicem electum, latam, vnã cum Regiis privilegijs imprimi denuo, & imprimi debere iudicantes, eius imprimendæ licentiam concedimus, & facultatem. Atq; ut integrè exemplum hoc prototypo suo respondere probetur; volumus, vt sicuti nunc è nostro nutu capit initium; ita ad nostram approbationem, subscripto nostro nomine claudatur in fine. Datum, Palmæ Balearium, in Episcopali Palatio; die Mercurij xxiiij. mensis Novembris, Ann. M. DC. III.

Gregorius Forteza.

POTENTISSIMO
PARITER, AC
 SAPIENTISSIMO REGVM OM-
 NIVM MAXIMO PHILIPPO AVSTRIAE III,
 Hispaniarum Regi Inuictissimo, Dominoque suo:
 Maior Insula Balarium.
 Vtramque Felicitatem precatur.

NVLLOS unquã (Rex Augustissime) collaudãde virtutis surculos surgere, nedũ crescere passa fuit virtutis lethalis tabes invidia: quin ipsa simul exurgeret, perpetua comes; quæ, nec eius pedisequa dignè vocetur: & subito coeua nasceretur; quæ nullo denique sæculo honestati sit coequanda. Prò dolor! Nec enim iam hostis, hostem; nec ad venam, peregrinus; verũ & civis, civem; & fratres suos, frater livore tabescens insequitur, ac (iuxta poetã) Theonino dente corrodit. Quid memorem Habeles, Iosophos, aut Remos, ceterosque, fratrum suorum in

vida manu laniatos: quos, & vetus prisorum temporum labes, & nova consequentis ætatis perniciēs, æternis luctibus exhibet celebrandos? Credas, Invidiam, Virtuti collatam, veluti umbram esse corporis: ut, si ve ad dexteram, si ve ad laevam te ipse conuertas: præsto sit illa; nec unquam à latere, ne latum quidem unguem abscedat: Quid opus est pluribus? Raimundum Lullium, Balearem virum Doctorem divino numine afflatum, Africæ propemodum Apostolum, præradiantem Orbis terrarum Radium: tenebris obruere, & sempiterna oblivione delere, quantum in se fuit, conata est malevolorum Invidia. Quod, sanè quàm affecisset: nisi, quorum interfuit Regum singulare patrociniũ, ac fides in victa, pro veritate pugnasset: Sed quia veritas premi potest; opprimi non potest: in nihilum videlicet conatus eiusmodi reciderunt. Nam, quæ Nicolaus Emericus temerè Raimundo Lullo affinxerat, tandem aliquando, luce veritatis duce detecta sunt, & Regum serè omnium Hispaniæ, Ferdinandi, Alphonsi, Caroli, Philippi patris tui splendore & presidio, omninò convulsa. Iacuit inglorius obrectatorum opera Raimundus, & quasi criminis commissi

reus delituit; sed non passi sunt viri principes diuitiū infontem profonte puni-
 ri; sed eo incumbuerunt, vt quando Lullii mores candidi, literæ exquisitæ, subti-
 lissimæ tamen, & ad quas non omnia facile pertingant ingenia tandem is suo
 restitutus loco, colatur, legatur, suspiciatur. Totum hoc Baleare Regnum, tota
 eius nobilitas ægre semper tullit, virum hunc admirandæ cuiusdam sapientiæ,
 & doctrine facem præferentem, patriæ gloriam, & decus Regni, non eo esse
 loco, quem illius præclara gesta & domi, & foris in omni ætate postularunt.
 Et nos ea propter foras dari curauimus Pontificia diplomata, quibus honos a-
 blatus Raimundo, redditus est superstiti Benedicto XIII. feliciter Nauiculæ
 Petri clauum tenente; vt literæ huic libello insertæ conmonstrant: & quando
 non nisi apud Reges Raimundus patrociniū sensit, & idem apud te Rex Augu-
 stissime, sensurū se sperat, sperat & hoc Balearicum Regnū: Ideo coronæ tuæ
 digna ferta dicamus. Non enim is es, qui bonos malorum, & perditorum vitio,
 facturam nominis facere patiaris. Fuit semper Philippus, felicissimæ recorda-
 tionis parens, literatorū Mæcenas munificentissimus; vt non nisi doctissimos,
 & sanctissimos, ad Episcopatus dignitatem promouendos censuerit; fuit in om-
 nes bonos, bonus. In eius tu vestigia pedem figere cepisti, quid ni igitur spere-
 mus Raimundum, quem & eruditio, & sanctitas commendant, apud te ista om-
 nia comperturum? Appareat nunc igitur sub tuo nomine eius accusationis fal-
 se, liberatio: quo & mali quiescant tandem, & mordere desinant, & boni illius
 imitationis amore succensī, gaudio triumphant, & magis, magisque ad eius ca-
 pescendā studia rapiantur. Vale Rex potentissime, & nostri Regni tibi addi-
 ctissimi memoriam nunquam depone. Iterum Vale.

I VRATI PATRES.

Michael Morell.

Franciscus Garcia.

Petrus Coll.

Petrus Antonius Ferretjans.

Franciscus Belill.

absurdum est dicere, quòd Christus vellet destruere habitum Fidei in Beato Thoma per sentire, quoniam habitus Fidei est altior, quam habitus sensus. Visa ergo intentione dicti Raimundi in superius insertis clare posita, monstratur manifeste, quod non est repugnans, nec devians; immò totalitèr, & expressè concordàs cum dictis sanctorum Doctorù. Et ideò qui contradicere voluerit prædictæ intentioni dicti Raimundi, oportet, quòd contradicat Beato Thomæ, qui in primo Sententiarum in fine tertii quæsitæ primæ divisionis ait sic: Sed tamen ratio manu ducta per Fidem excrefcit in tantum, ut ipsa credibilia penitus comprehēdat, & tunc ipsa quodam modo intelligit. Vnde dicitur Iesaiæ 7. secundum aliam literam: Nisi credideritis, non intelligetis. ¶ Item quod contradicat Beato Augustino, qui in 2. de Libero arbitrio, cap. 2. ponit; Rationem redditurus sum, non, ut Fidem respuas; sed, ut ea iam Fidei firmatæ tenens, etiã rationis luce conspicias. ¶ Itē ponit in libro Quæstionum; Tria sunt de genere credibilium: quædam sunt, quæ prius creduntur, & postea intelliguntur; sicut sunt articuli Fidei, qui sunt supra rationem. ¶ Item etiam ponit in libro de Cognitione veræ vitæ, ubi talia inquit; Cum Christus veritas, & vita dicat hoc est vita æterna, ut te solum verum Deum cognoscam; Constat profectò naturam rationalem ad hoc solum factam, ut factorem suum intelligat, intelligendo diligit, diligendo, in eo qui est æterna vita, æternalitèr vivat. Divinitatis ergò essentiã rationalitèr investigare est ad vitam festinare. Hanc vero, negligendo ignorare, est utiq; ad mortem properare. Quia nimirum hic ab ea ignorabitur, deinde à beata vita sequestrabitur. ¶ Item quòd contradicat Richardo de Sancto Victore, qui dicit, quòd ad ea, quæ sunt Fidei, non solum possunt haberi rationes probabiles; sed etiam necessariæ; licèt eas cōtingat interdum nos latere. ¶ Itē in libro de Trinitate cap. 8. promittit se non solum Fide sed etiam rationibus necessariis Dei unitatem, & personarum Trinitatem fore ostensurum. ¶ Item quòd contradicat Anselmo Monologion 13. cap. ubi dicit: Duo opuscula feci, &c. ut certa ratione, non auctoritate, quæ ad Deum pertinent, manifestarè. ¶ Item produxerunt primam partem, & secundam cuiusdam libri dicti Doctoris intitulati, de Convenientia, quam habent Fides, & Intellectus in obiecto; quarum tenores sunt, qui sequuntur. De prima parte. Aliqui dicunt, quod non est bonum, quòd Fides possit probari, quia si sic, amitterent meritum, & Fides esset nulla. Et ad hoc confirmandum, adducunt istam auctoritatem: Fides non habet meritum, ubi prabet humana ratio experimētum: unde ad hoc sic respondemus: Omne præceptum, quod fecit Christus est bonum; & ideò quando præcepit beato Thomæ, Mitte manum tuam in latus meū; bonum præceptum fecit, ut Thomas haberet experiētia. Primū tamen dixit Thomas: Nisi mittā digitū meū, vel manum meā in latus eius, non credam. Et quod Thomas dixit, verū

significatum est; quia facta experientia, remansit Fides; quia ipse dixit, Non credam. Præterea nos maxime sumus ad intelligendum, diligendum, & recolendum Deum, quam propter meritum nostrum, cum contemplari Deum sit per prius, & nostrum meritum per posterius. Item Beatus Petrus Apostolus in Canonica sua dixit: Estote parati ad satisfactionem semper, omni poscenti vos rationem de iis, quæ in vobis sunt Fide, & Spe. Beatus autem Petrus contra divinam ordinationem non dixit, ¶ Iterum Beatus Augustinus fecit librum ad probandam Divinam Trinitatem, supposito tamen merito Fidei, contra quam Fidem ipse non fuit, quia sanctus erat. ¶ Item S. Thomas de Aquino fecit unum librum contra Gentes, qui requirunt rationes, quia noluit dimittere credere, pro credere; sed credere; pro intelligere; ipse autem in faciendo rationes contra Gentiles, non intendebat destruere Fidem, quia vir sapiens catholicus fuit. ¶ Item Doctores sacræ Paginæ conantur, quantum possunt, deducere rationes ad probandum Divinam Trinitatem, & Incarnationem, &c. habentes sanam mentem, & intentionem ad exaltandum Fidem sanctam. Et ideo ego qui verus catholicus sum, non intendo probare articulos contra Fidem; sed Fide mediante; cum sine ipsa probare non possim. Nam articuli sunt superius, & meus intellectus est inferius, & Fides est habitus, cum quo intellectus ascendit supra vires suas. Non autem dico, quod probem articulos Fidei per causas, quia Deus non habet causas supra se; sed per talem modum, quod intellectus non potest rationabiliter ipsas rationes negare, & possunt solvi omnes objectiones contra ipsas factas; & infideles non possunt destruere tales rationes, sive positiones. Ipsa probatio talis, sive sit demonstratio, sive persuasio, vel quocumque alio modo possit dici, hoc non curo; quia propter nostrum affirmare, vel negare, nihil mutatur in re. De 2. parte Pars ista est de duodecim syllogismis, cum quibus intendimus probare aliquos articulos Fidei. Et primo de primo sic dicemus. Nullus intellectus potest in via intelligere Deum esse, sine habitu Fidei; sed quicquid intelligitur de Deo in via, intelligitur per Intellectum; ergo intelligere Deum esse, est cum habitu Fidei Probatio maioris; quoniam Deus est superius, & intellectus inferius; & sicut ipse intellectus naturaliter non potest ascendere ad obiectandum ipsum Deum intelligendo, ratione cuius Deus habituat ipsum de Fide, ut mediante Fide possit ascendere; sicut humana voluntas, quæ per se non potest ascendere ad diligendum Deum supra se, nisi per caritatem, quæ est habitus suus, ut ascendat ad diligendum supra vires suas. Probatio minoris. Nam intelligibile proprie est obiectum intellectus, & communis opinio est, quod probatum est, Deum esse: & ideo patet, quod Fides, & Intellectus conveniunt in obiecto: Intellectu, intelligendo Deum esse sub habitu Fidei. Ad secundam rationem, Nulla potentia inferior potest ascendere ad summum obiectum per se tantum; sed intellectus humanus

est potentia inferior; ergo intellectus humanus non potest ascendere ad summum obiectum per se tantum. Maiorem, nec minorem non oportet probare, quia per se patet: & quia communis opinio est, quod intellectus intelligit unū Deum esse tantum, & non plures; ascendit intellectus mediante intelligere, Fide sibi habitu exhibendo unum Deum esse tantum. Et sic patet, quod per intelligere, non destruitur Fides, eo, quia Fides est instrumentum, cum quo intellectus ascendit supra vires suas. Ad tertiam. Facta hypothefi, quod Deus sit ens magis agens per suas rationes, intellectus potest intelligere Deum esse trinum, ut in libro superioris probatum est. Hypothefis autem talis est. Habitus Fidei, sine quo intellectus non potest probare Deum esse trinum: & ideo arguo sic: Omne credere habituatū à Fide, disponit intellectū ad intelligere; sed credere fidelis est credere habituatū à Fide; ergo credere fidelis disponit ipsum intellectum ad intelligere. Probatio maioris; Iesaias Propheta dixit; Nisi credideritis, non intelligetis. Et sic formalitè sequitur, quod si credo Deum esse trinum, & quod possum intelligere ipsum esse trinum; quia credere est antecedens, & intelligere consequens, facta hypothefi, quod Deus sit magis agēs per suas rationes, sine qua Trinitate Deus nō potest esse magis agens per ipsas. Minor per se patet: Et ideo ostensum est, quodō posita Fide, ponitur possibilitas ad intelligere, remanēte Fide; sicut posito antecedente, ponitur consequens. Ad quartam. Christus dixit in Evāgelio; Qui se humiliat exaltabitur: & ideo arguo sic. Quicūq; se humiliat, exaltabitur; sed intellectus, quando credit, se humiliat: ergo intellectus quando credit, exaltabitur. Maior per se patet, quia quicquid dixit Christus est verum. Minorem sic probō. De ratione intellectus est intelligere, non autem credere: & ideo quando intellectus per se non potest intelligere Deum esse trinum, humiliat se ad credere, quod Deus sit trinus: & sic ascendit ad intelligere faciendo aliquam hypothefim: sicut credere quod Deus habet potestatem infinitam. Et sic concludit quod ubicumq; sit posse infinitum, oportet, quod sit possificans infinitum, & possificatum infinitum, sine quibus esse non potest: & sic intelligit ista tria correlativa infinita, cum quibus considerat Divinam Trinitatem Fide remanente, sicut habitus in subiecto. Ad quintam. Facta ista hypothefi. Omne ens magis agens extensivè causat suū signū agentis magis agentis extensivè: Sed Deus est ens magis agēs extensivè; ergo Deus causat suum signum agentis magis agentis extensivè. Maior est vera per suppositum. Minor per se patet sic: Intellectus per positionem, quæ est actus Fidei, ascendit ad intelligere Incarnationem, Fide semper remanente, sine qua Incarnatione Deus nō causaret suum signum. Et hoc in secunda distinctione primi libri declaratum est. Ad sextam: suppono quod Deus sit ens magis agēs per creationē, & ideo arguo sic: Quicquid agit magis per creationē deduxit creatum in esse à non esse, sed Deus

est ens magis agens per creationem; ergo Deus deduxit creatum in esse a non esse. Probatio maioris: quoniam actio magis agit, quando deduxit, quod non erat in esse, quam si deduceret aliquid de alio esse. Minor per se patet. Et ideo remanente syllogismo remanet positio, & per consequens Fides, quæ est antecedens, & intelligere stat consequens. Ad septimam suppono, quod Deus sit ens magis agens per iustitiam; & ideo arguo sic: Omne ens magis agens per iustitiam iudicat totum hominẽ ad beatitudinem, aut ad pœnam sempiternam: sed Deus est ens magis agens per iustitiam; ergo Deus iudicat totum hominem ad beatitudinẽ, aut ad pœnam sempiternam. Probatio maioris: quoniam nisi homo resurgeret, Deus iudicaret partem, & nõ totum, scilicet animam: sed iudicare totum hominem, est iudicare corpus, & animam, ex quibus est cõstitutus; & sic per suppositionem intellectus transit ad intelligere quod erit generalis resurrectio remanente ipsa positione, quæ est actus Fidei. Adhuc dico, quod remanet Fides. Quoniam posito quod Intellectus nõ intelligeret generalem resurrectionem omnium, recurreret ad credendũ sub habitu Fidei, credendo ipsam; ut patet per istud exemplum. Aqua, quando est calida, sua frigiditas consistit in ipsa potentia; & sic in absentia actionis ignis in aqua, frigiditas, quæ est in potetia, reducitur ad actũ, existendo aqua frigida, sicut erat. Ad octavam. Nulla virtus corrumpitur, quando causat virtuosum: Fides est virtus; ergo Fides non corrumpitur, quando causat virtuosum. Maior, & minor per se patent; & ideo quando dicitur, Deus non est corpus, non est cõpositus, non est finitus, non est novus, & huiusmodi, intellectus cũ habitu Fidei supponit, quod Deus sit ens alius, quàm corpus, vel compositum, finitum, & novum, confitendo, quod Deus sit spiritus, simplex, infinitus, & æternus; & tunc transit ad intelligendum Deum, & deducit de ipso veras, & reales affirmationes, & negationes, ex quibus facit scientiã, Fide permanente sine corruptione credendi, & intelligendi, concordando Intellectum, & Fidẽ in eodem subiecto. Ad nonam. Nullum dilectum, nisi cognitum, sed Deus est dilectus, ergo Deus est cognitus. Maior est duplex, quoniam cognoscere existit per credere, & intelligere, ratione cuius credere est fundamentum, & intelligere est finis; sicut in domo, in qua fundamentum est inferius, ratione finis, & parietes, & tectum sunt superius, eo, quia est fundamentum ut sequatur domus. Vnde sicut domus non potest esse sine fundamento: sic intelligere, quãdo intelligit alta de Deo, non potest ascendere sine habitu Fidei: ostenditur ergo, per quẽ modum intellectus, & Fides conveniunt in subiecto. Ad decimam. Nullum intelligibile potest esse sine memorabili: Deus est intelligibilis, ergo Deus est memorabilis. Maior, & minor per se sunt manifestæ: memorabilis autem est duobus modis, videlicet per credere, & per intelligere. Memoria autẽ aliorum est per memorabile cũ intelligere, quã per memorabile cũ credere,

respectu

respectu finis; & sic de intellectu: veruntamē credere est superius, tanquā habitus, & intelligere inferius, tanquā habituatū; & idē sicut homo capatus ascendendo in montem, tantum quantum ascendit, tantum capat, quę est supra, magis ascendit; à simili intelligens in quantū magis ascendit ad intelligendum Deum, & articulos Fidei, tantō Fides, quę est suus habitus magis ascendit. Ad undecimam. Nullum diligibile potest esse sine memorabili; sed Deus est diligibilis; ergo Deus est memorabilis. Maior, & minor per se sunt evidentes: Diligibile autem est duobus modis, scilicet per rationem credulitatis, & intellectibilitatis: quoniam diligibile, quod est mediante recolibili, & intelligere est per prius; & diligibile, quod est per recolibile, & credere est posterius; & idē quanto magis intellectus ascendit per prius ad intelligendum Deum, tanto magis est principiatuſ cū voluntate, & memoria, in obiecto; remanente Fide, quę est suus habitus: unde sicut in vase, in quo est aqua, & oleum, quanto magis additur aqua, tanto magis ascendit oleum; & sic de habituato, quanto magis ascēdit, tantō magis ascendit suus habitus. Patet ergo per quē modum Fides, & Intellectus invicem ascendunt in obiecto. Ad duodecimam. Omne meritum consistit magis per maiorem actum, quam per minorem; sed maior actus est intelligere, quam credere; ergo maius meritum consistit per intelligere, quam per credere. Maior, et minor per se sunt approbatę: unde patet, quod intelligere ratione finis est quietatus, & dominus, et credere, quod est instrumentū, est servus: & sic sequitur, quod dominatore permanēte, est servus permanens. Patet ergo per quē modum homo intelligens alta de Deo, acquirit maius meritum per intelligere, quā per credere, quolibet merito existente in subiecto suo diversimodē secundum modum suum, & hoc in eodē tempore; veruntamen successivē. Diximus de duodecim syllogismis, cum quibus est probatū, quod Fides, et intellectus conveniunt in eodē tempore in subiecto, sive obiecto, quolibet permanente; Veruntamen successivē; sicut in cursu in quo movens, et mobile sunt permanentes successivē. Et sequitur infra in fine dicti libri: Si autem erravi in aliquo contra Fidem, hoc non fieri scientificē, sed ignorantē confiteor hoc dixisse. Quare submitto ipsum correctioni Ecclesię Sacrosanctę Romanę. ¶ Itē ad demonstrandum etiam falsitatem translationis, seu interpretationis prædictam in hoc, quod in dicto quaternio continetur dictum Doctorem erroneē, et hæreticē dicere, essentia essentiat, bonitas bonificat, magnitudo magnificat: produxerunt textus sequentes dicti Doctoris in quibus se ipsum catholicē interpretatur, & exponit. Primò textū prologi libri dicti Doctoris intitulati *Ars inventiva*, quę talis est: *Ars præfens ab arte demonstrativa descendit, et licet existentia huius, et illius sit una, et eadē: modus tamen earū procedendi est diversus, &c.* Et sequitur infra in primo parapho: Et quoniam ita est quod existentia, et operationes rerum, de quibus in-
tenditur,

tenditur, vehementiores, atq; plures sint in seipſis, quam earum ſimilitudines in Intellectu; et ipſæ ſimilitudines ſint maiores, et ampliores; quam ſint in ſermonibus earum ſignificatæ. Magna eſt ergo diſtantia ſignorum à rebus ſuis. Ea propter de neceſſitate nos fingere verba licet propter ſignorum paucitatem, et de vi, et neceſſitate Artis aliquoties inuſitata verba proferre, velut infra patebit. Et ut etiam maiora ſigna, et minus à rebus ſuis diſtincta exprimamus, verba quandoq; trãſumimus; & quod eſt proprium alicui rei, propter expreſſionem maioris ſententię, alteri attribuim⁹, ut infra patebit, cū dicitur, Bonitas bonificat, Magnitudo magnificat, &cetera huiuſmodi; quia quod eſt propriū ſuppoſiti boni, ſcilicet bonificare, attribuimus bonitati, propter quam ipſum bonum bonificat; ut vehementius exprimamus, quod bonum propter bonitatē ſuam bonificat: et magnum, propter magnitudinem ſuam magnificat. Sicut cum dicitur, finis movet efficiētē ad bonum, hoc eſt dictū, quod efficiens propter finem bonum, ſe movet ad Bonificandum. Et quia ita eſt, quod de rebus creatis improprie loqui nos oportet (ut iam dictū eſt) multò minus igitur, de Deo proprie loqui poſſumus. Quia, cum immenſa ſit in omnibus perfectionibus eius exiſtētia, quid eſt, quod de illo bene, et proprie ſigna noſtra representare poſſint? His autē rebus devotē ſupplicamus accedentibus ad hanc artem, ſeu ſtudentibus in eandem, quatenus ardore ſcientificę caritatis moti, improprie dictis noſtris (ſi fortē in ea inciderimus) ad partem tutiorem attendāt: et non ad ea, quę dicere videmur, ſcilicet quę dicere intendimus, cōdeſcendant: aut etiam ſi fortē falſam inducimus cōcluſionem, hunc imperitię noſtrę errorem impendant. Quoniam ſi ignorantē artifex errat, non eſt attribuendum ipſi arti; cū ipſa ars ſit neceſſaria, ut de neceſſitate intendimus declarare. Et adhuc etiam ſi nimia noſtrorum ſermonum improprietas (ut loquamur ſententioſius) vel noſtri ingenii, aut etiā traditionis inſufficientia, aliquem errorem contra ſanctam Fidem catholicam prætereſtendē videatur, correctionē Eccleſiæ Romanę ſacroſanctę ſuppliciter imploramus. Quoniā non ratione artis, ſeu artificis; ſed ratione ignorantię, errare contingit, &c. Item textum contentum in commento dicti Doctoris. Vbi in prima parte figurę Theologię ſic habetur. Divina eſſentia ratione ſui, non eſt conditionata agere, cum ſit cōmunis producenti, et producto. Item textum contentum in prima parte figurę de A, dicti commenti: ubi Doctor exponendo ſe ſic inquit: Sed hęc intelligendum eſt, quando dicimus Bonitatem bonificare, ſeu Eſſentiam eſſentiare: hoc autem dicimus ſub ratione ſuppoſiti, id eſt, quod Pater generando Filium, communicat Filio quicquid habet: et ideo attingitur conditio ſimpliciter ſub ratione bonitatis, ſcilicet ſub ratione ſuppoſiti boni perſonalis. In fine cuius commenti ſubmiſit omnia dicta ſua, correctioni Eccleſiæ formaliter per hæc verba: Quare ſi quis error fortē cōtra Fidem catho-

licam in hoc opere, ac etiam in aliis quibuscumq; libris nostris videatur, errori suppliciter, & devotè correctionem requirimus Ecclesiæ sacrosanctæ. ¶ Et quia ad prædictam subreptionem fundandam apparebat dictis amicis supra inserta sufficere, & etiam (ut prolixitati parcatur) alia falsata per dictum Fratrem Nicolaū Eimerici ad præsens (ut dixerunt) non oportebat producere. Quæ omnia superius posita, seu inserta per nos dictum Commissarium attentè lecta, diligentè recognita, & intelligibilitèr considerata fuerunt: habita siquidem per nos deliberatione matura, & digesto consilio cum expertis in similibus, & peritis; cum per posita, & producta superius coram nobis, & aliàs, clarissimè constet nobis, quod dicta Bulla attentè eius forma, & aliis indiciis perspicuis superius tactis; est evidentissimè saltem de falsitate suspecta. Item quod per allegata, & producta ad ostendendum, seu probandum obreptionem, aut subreptionem dictæ Bullæ, demonstratur evidentè, quod posito, quod ipsa non fuerit falsa, nullo modo poterat excusari, quod nō fuerit subreptitiè impetrata; cum per tenorem dictæ Bullæ videatur, quod tota ratio impetrationis ipsius, fuit affirmatio, quod in libris prædicti Doctoris erant plures articuli erronei, & hæreticales: quorum librorum per documenta authentica superius inserta, videtur apertè prædictum Fratrem Nicolaum Eimerici, tunc Inquisitorem, mutasse, & corrupisse verba prædicti Doctoris, & etiam mentem, & intentionem, quam habuit. Catholicam, prout monstrat apertissimè finis, seu finalis conclusio librorū dicti Doctoris Raimundi; in quibus expressè submittit scripta dicta, & edita per ipsum determinationi, & correctioni Ecclesiæ sacrosanctæ. Ex quo fundatur legitimè, scripta sua non deviare à iusto tramite catholicæ veritatis; & detegitur, eliditurq; sinistra intentio, opinio, ac persecutio Nicolai prædicti. Et cum utraq; pagina attestante, statuenteq; & mandante, impetrantes literas, provisiones, seu rescripta, per fraudem, seu malitiam à Summo Pontifice, veritatem tacendo, seu supprimendo; & falsitatem suggerendo, vel exprimendo; in suæ perversitatis pœnam nullū ex talibus commodum consequi possint; nec eorum prætextu esset aliqualis potestas, vel iurisdictio attributa. cuius virtute sit aliquatenus procedendum; cum Summus Pontifex, tales provisiones, seu literas denegasset veridicè informatus. Asserens verò potestatem habere ab eo cum qualitatibus supradictis, nullatenus interponere poterat suæ cognitionis officium, & consequenter eius occasione de facto enantata ruunt, tanquam carentia legitimo fundamento.

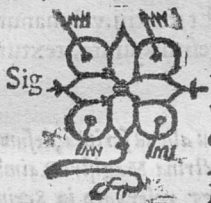
SENTENTIA DIFFINITIVA.

¶ PRO TANTO Nos Bernardus Episcopus, & Commissarius prædictus auctoritate Apostolica nobis in hac parte commissæ, dicimus, volumus, & decernimus, & pronuntiamus, quod quicquid inveniatur quomodocumq; & qualitercumq; enantatum, mandatum, ceminatum

minatum, processum, factum occasione, auctoritate, seu ratione dictæ subreptitiæ, ac obreptitiæ Bullæ, et de falsitate evidenti nimis suspectæ, teneatur pro vano, casu, irrito, et nullo; et pro infecto, seu non facto ab omnibus reputetur: sicut et nos ex potestate nobis attributa super iis, quæ ex nostro officio nobili utimur, & uti volumus, prædictis attentis, cassamus, irritamus, annullamus, seu ad nihilum reducimus; reducentes etiam auctoritate Apostolica ipsum Doctorem Raimundum Lull, & omnia dicta, scripta, & opera sua, & omnia alia ratione prædicta quomodocumque, & qualitercumque, & per quemcumque, & contra quoscumque, & coram quibuscumque processa, & actitata, ad statum pristinum, & primævum, ac si in contrarium eorum, nil unquam fuisset dictum scriptum, vel aliàs quomodolibet enantum. Reservantes, & submittentes correctionem, determinationem, aut auctorizationem doctrinæ dicti Doctoris, Sedi Apostolicæ, cuius est de talibus cognoscere, & ordinare; sicut ipsemet Doctor, ut verus catholicus, expressè submittit. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum, præsentibus nostras literas, seu præsens publicum Instrumentum per Notarium publicum infrascriptum fieri, & publicari mandavimus; nostrisq; sigilli appensione muniri. Datum, & actum Barcinone, sub Anno à Nativitate Domini, millesimo, quadringentesimo, decimo nono. Die verò vicesima quarta Mensis Martii: præsentibus honorabilibus viris dominis Antonio Zeno Decretorum Doctore Canonico Papien. Arnaldo de Torrētis Consiliario hoc anno Civitatis Barcinon. Bernardo de Marimundo maiore dierum; & Francisco Servent, licenciato in Legibus, civibus dictæ Civitatis Barcinon. pro testibus ad præmissa vocatis, rogatis specialitèr, & assumtis, ac me Gabriele Cañelles Notario infrascripto. Visa per me Episcopum præfatum. Sig. * nuni mei Gabrielis Cañelles, auctoritate Regia Notarii publici Barcinon. qui præmissis omnibus, & singulis, dum sicut præmittitur, coram dicto Reverendo Domino Cōmissario, & per eum agerentur, & fierent, unà cum prænominatis testibus præsens fui, hæc q; scribi feci, ac sigillo ipsius Domini Episcopi hic apposito impendenti, clausi cum supraposito in lineis xx. Grandinoceñsi; & LXV. loco dicti. Et Lxxxv. Sum. Et Lxxx. Supponit. & CXVIII. Et primo de primo sic dicemus. Nullus intellectus potest in via intelligere Deum esse, sine habitu Fidei. Et Cxxxiii. & credere. Et cum raso in Cxxv. distinctione. Et etiam cum supraposito in linea xxxviii. Bullæ. Et etiam in linea Cxxiii. sed Deus est ens magis agens extensivè: ergo Deus causat suum signum agentis magis agentis extensivè.

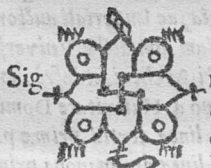
ET Nos Bartholomeus Sureda Canonicus, ac Decanus Majoritensis Reverendissimi in Christo Patris, ac Domini D. Didaci Divina fa-
vente

vente gratia Maioricarum Episcopi, Vicarius in spiritualibus, & temporalibus, unà cum aliis in solidum generalis, quia transfuntioni, & comprobationi, collationi huiusmodi publici Transfuntis interfuimus, cūq; suo originali exemplo superius memorato concordante comperimus; ideò eidem transfunto auctoritatem nostram iudicariam, pariterq; decretum manu nostra propria interponimus, in maiorem fidem præmissorum.

Sig

num mei Iuliani Figueres, Apostolica per univ-
ersum mundum, & Regia per totam terram, &
ditionem Illustrissimi, & Serenissimi Domini
Aragonum Regis auctoritatibus Notarii publici
Maioricæ, huius exempli testis.

Sig

num mei Hieronymi Servia, Civis Maioricarum
auctoritate Regia Notarii publici per totam terrā
& ditionem Serenissimi Domini Aragonum
Regis. huius exempli testis.

Sig

num mei Petri Litra, Civis Maioricæ. auctoritate
Regia Notarii publici, per totam terram, & di-
tionem Serenissimi Domini nostri Aragonum
Regis, qui huiusmodi publici transfuntis transfun-

tioni, collationi, comprobationi, decretiq; interpositioni, omnibusq; & singulis supradictis, unà cum prænominatis Reverendo Domino Vicario Generali, atq; Contabelionibus, & Connotariis meis, personaliter interfui; eaq; omnia, & singula sic fieri vidi, & audiui. Ideoq; hic propria manu me subscripsi, præcedente meo solito signo, unà cum appensione sigilli Vicariatus Ecclesiæ Maioricæ. in maiorem fidem, ac testimonium omnium, & singulorum præmissorum. Et quod quidem transfuntum, licet manu alterius scriptum, fideliter tamen per me, ac ceteros Connotarios meos comprobatum, continetur in iis duobus prægameneis per me confutis: in quorum primo nonaginta novem lineæ, in secundo verò septuaginta novem lineæ continentur. Et pro maiori declaratione ultima linea primi pergamenei finit per hæc verba: De Civitate Mundi capitulo de Fide. & prima linea secundi pergamenei incipit

per hæc verba; Fides est habitus, cum quo, &c. Et ultima linea ipsius secundi pergameni, finit per talia verba; Signum agentis magis agentis extensivè. Insuper constat de dictionibus suprapositis in lineis primi pergameni, scilicet in quarta, & amicorum. Et xxiiij. quos. Et xxvij. habentes. Et etiam in eadè linea, & nominare. Et xxxxij. Millefimo. Et xxxxiij. hæc. Et paritèr constat de dictionibus, ac literis rasis, & correctis in linea lxxxij. licèt, ut in condemna. In xviiiij autem linea, secundi pergameni constat de suprapositis, Alta. Et xxxij. vel manum. Et xxxvij. est. & quinquagesima, In. & sexagesimaquinta, textum. & de dictione rasi in xxj linea, Divinæ.

Copia huiusmodi in his triginta papyri foliis, licèt manu aliena scripta, desumpta fuit a suo originali pergameneo, in quo tractatur de doctrina Magistri Raimūdi Lull, prout superius, latius continetur: recondito, & reservato in Scrinio Archivi domus Iurarie Vniuersitatis Maioricarum, & cum eodem originali veridicè comprobata per me Melchiorem Tries, Regia, ac Imperiali auctoritate Notarium publicum Maioricarum, & Archiverium iam dictæ Vniuersitatis. In cuius rei testimonium hic appono Sigillum dicti Archivi, ut infrà. Die videlicèt Sabbati, decima sexta Mensis Septēbris, Anno a Nativitate Domini Millefimo, Sexcentesimo. Constat de supraposito in linea tertia primæ pagine folii sexti, ubi legitur, debitum. Et de lineato in linea decimanona primæ pagine dicti folii. Item de correcto in linea undecima primæ pagine, decimi tertii folii, ubi legitur, contentis. Item de correcto, & lineato in linea octava primæ pagine decimi quinti folii, ubi legitur non valeret. non.

Vt. Greg. Fortesa, Vicar. gener.

NOS

PRIVILEGIA IN FAVOREM

Doctrinæ Egregii Doctoris Raimundi Lulli.

NOS CAROLVS Divina favente clementia Romanorum Imperator semper augustus, Rex Germaniæ, Ioâna eius mater, & idē Carolus eius filius, Dei gratia Reges Castellæ, Aragonum, Legionis utriusq; , Sicilia; , Ierusalem, Hungariæ, Dalmatię, Croatia; , Navarræ, Granatæ, Toleti, Valentię, Galiciæ, Maioricarum, Hispalis, Sardinia; , Cordubæ, Corsicæ, Murcia; , Giennis, Algarbi, Algezira; , Gibraltaris, Insularum Canaria; , Indiarumq; Insularum, & terræ firmæ maris Oceani, Archiduces Austria; , Duces Burgūdiæ, & Brabantia; , Comites Barcinonis, Flandria; , & Tirolis, &c. Domini Viscaia; , & Molina; , &c. Duces Athenarum, & Neopatria; , Comites Rossilionis, & Ceritania; , Marchiones Orisiani, & Gocceani. Quæ per serenissimos, & Catholicos Reges prædecessores nostros colendissimos memoria; celebris concessa comperimus, animo quidem liberali confirmamus. Eo præsertim, cum in favorem Reipublicæ, & literarum cultum indulta, & concessa censentur. Sanè exhibitis coram nobis, & humiliter præsentatis per dilectum alumnū nostrum Petrum Malferit Domicellum, & utriusq; Iuris Doctorem, Syndicum ad nos destinatum per Vniversitatem nostri Maioricarum Regni duobus prævilegiis Serenissimorum, & Catholicorum Regum Alfonso, & Ferdinandi, Patris, & Avi, ac dominorum nostrorum colendissimorū, felicis recordationis, Studio generali egregii Doctoris Magistri Raimūdi Lulli Civitatis Maioricarum, illiusq; singularibus concessis, tenorum sequentiam. ¶ Nos Ferdinandus Dei gratia Rex Castellæ, Aragonū, Legionis Sicilia; , Granatæ, Toleti, Valentia; , Galiciæ, Maioricarum, Hispalis, Sardinia; , Cordubę, Corsicæ, Murcia; , Giennis, Algarbi, Algezira; , Gibraltaris, ac Insularum Canaria; , Comes Barcinonę, Dominus Viscaia; , & Molina; , Dux Calabria; , & Apulia; , Athenarumq; , & Neopatria; , Comes Rossilionis, & Ceritania; , Marchio Orisiani, Comesq; Gociani. Exhibito reverentē, atq; humillimē præsentato Maiestatī nostræ, per dilectum nostrum Gasparem Galaf, Civem, ac Nuntiū pro parte vestrā dilectorum, & fidelium nostrorum Iuratorum Civitatis, & Regni, atq; Clavariorum partis Foraneæ Maioricarum privilegio quodam per nostram Regiam Magestatem, vobis, & Vniversitati præfati Regni iam dudum concessio, tenoris sequentis. ¶ Nos Ferdinandus Dei gratia Rex Castellæ, Aragonum, Legionis Sicilia; , Granatæ, Toleti, Valentia; , Galiciæ, Maioricarum, Hispalis, Sardinia; , Cordubæ, Corsicæ, Murcia; , Giennis, Algarbi, Algezira; , Gibraltaris, ac Insularū Canaria; , Comes Barcinonū, Dominus Viscaia; , & Molina; , Dux A-

thænarum, & Neopatriæ, Comes Rosilionis, & Ceritanæ, Marchio
 Oristani, Comesq; Gociani. Quia vos dilecti, & fideles nostri Iurati
 Consiliarii, & probi homines nostræ Civitatis, & Regni Maioricarum
 circa augmentum, & ornamentum dictæ Civitatis, & Regni admodum
 versatis, conaminiq; eiusmodi Civitatem, & Regnum gloriosa artium,
 & scientiarum doctrina (quæ hominum mores purgat, tacitosq; & lo-
 quentes ornat) magnificare, & decorare: propter quod mandati nostri
 humiliter missis supplicatum, ut facultatē consternendi, & instituendi,
 studium generale in iam dicta Civitate, & Regno, & nihilominus eidē
 Studio generali consimilia Privilegia, Libertates, & Immunitates, Præ-
 eminentias, & Honores, quos, quas, & quæ, habet Generale Studium
 Civitatis Illerdæ, & particulares personæ eiusdem; de nostri solita benig-
 nitate concedere dignaremur. Vestris igitur supplicationibus humani-
 ter moti, propter notabilia obsequia per eandem Civitatem, & Regnum
 prædecessoribus nostris Regibus Aragonum divi recordi, & nobis
 præstitatum, quia existimamus huiusmodi Generale Studium, multum
 utilitatis, & augmenti, in dicto Regno allaturum, illiq; profu-
 turum: tenore præsentis privilegii, cunctis temporibus futuris valituri,
 concedimus vobis, & plenariam facultatem impartimur, quod possitis,
 & valeatis in dicta Civitate, ubi malueritis, & videbitur vobis magis ex-
 pedire, Construere, Fabricare, & denuo Instituire, Construiq; Institui,
 & Fabricari, facere Studium generale omnium artium, & scientiarum,
 quas, tam generaliter, quam particulariter, in dicto studio legere facere
 possitis, et valeatis; sic, & quemadmodum solent legi, & disci in præfata
 Civitate Illerdæ: & ad maioris gratiæ cumulum scienter, & expressè
 volumus, & de gratia speciali concedimus vobis, quod huiusmodi Stun-
 dium generale habeatis, & teneatis, omni futuro tempore (prout dictum
 est) Cum consimilibus præeminentiis, privilegiis, & officiis, facultari-
 bus, ordinationibus, honoribus, favoribus, libertatibus, & prerogativis;
 quos, quas, & quæ præfatum studium generale dictæ Civitatis Illerdæ,
 tam generaliter, quam specialiter tenet, & possidet virtute regiarum, &
 nostrarum concessionum. Retinemus tamen nobis, & successoribus
 nostris provisiones, seu concessionem officiorum in dicto studio formā-
 dorum, & ornandorum, de quibus solemus providere in Studio genera-
 li præfate Civitatis Illerdæ. Illustrissimo propterea Joanni Principi
 Asturiarum, & Gerundæ filio nostro carissimo, ac in Castellæ, & Ara-
 gonum Regnis, post felices dies nostros hæredi, & immediato successori,
 sub paternæ benedictionis obtentu, intentum nostrum detegentes dici-
 mus; Illustri quoq; Infanti Enrico Duci Sagurbi, & Comiti Em-
 puriarum patrueli nostro carissimo, & in principatu Cathalonæ, Reg-
 noq; prædicto Maioricarū, & Insulis ei adiacentibus generali Locum-
 tenti: Necnon Blanes de Berengario Domicello generali Locum-
 Guber-

Gubernatori, Magistro Rationali, Regioq; Procuratori, in eodē Regno, Baiulo, Vicario Civitatis, & aliis universis, et singulis Baiulis forensibus, & aliis quibusvis officialibus nostris, in dictis Civitate, & Regno constitutis, & constituendis, & dictorum officialium loca tenentibus, præsentibus, & futuris, ad incursum nostræ iræ, & indignationis, dicimus, & districtè præcipiendo mādamus, quod tenentes, & observantes, teneriq; & observari perennitèr ad unguem facientes huiusmodi nostrā concessionem, & omnia, & singula in eadem contenta in nihilo contraveniāt, nec cōtravenire per aliquē patiantur, quanto dictus Illustrissimus Princeps filius noster carissimus nobis complacere, reliqui verò officiales nostri, gratiam nostrā eham habent, ac pānam quinq; mille florenorum cupiunt evitare. In cuius rei testimonium præsentem fieri iussimus, nostro sigillo comuni impendenti munitam. Datt. in Civitate Cordubæ, die tricesima mensis Augusti, Anno a Nativitate Domini Millesimo, quadringentesimo, octuagesimo tertio. Regnorum nostrorū videlicet, Sicilia Anno decimosexto, Castellæ legionis, decimo; Aragonum verò, & aliorum, quinto. Yo el Rey. Fuimus exindē humiliter pro vestrum parte supplicati, ex nostri solita benignitate dignaremur providere, & mandare præinsertum privilegium, & omnia, & singula in eo cōtenta, eidem Univeritati ipsius modi Civitatis, & Regni iuxta illius seriem, & tenorem pleniore inviolabilitèr, firmiterq; perpetuo custodire, & observari, neq; aliquo pacto per quempiam quavis causa infringi, seu contra ipsum venire. Et nihilominus pro illius firmiori observazione, & executione fuimus etiam, tam pro parte vestrum, quā pro parte dilecti nostri Ioannis Cabaspre Civis prædictæ Civitatis Maioricarum Magistri, & Præceptoris electi, nominati, & confirmati in lectura, & Doctrina Artis, & Scientiæ Illuminati, & Divi Doctoris, Magistri Raimundi Lulli quondam Civis Maioricen. quæ in eodem generali studio legitur, per ipsum Ioannem Cabaspre, humiliter supplicati, ut vestigia sequentes Serenissimi Regis Alfonso Patru, & prædecessoris nostri divi recordii, qui satis, superq; informatus de mirificis virtutibus Artis, Scientiæ, & doctrinæ eiusdem Egregii Doctoris Magistri Raimundi Lulli & quantum illa possit proficere regnicolis, & degeribus in suis, et nostris Regnis, et dominiis, cōcesserat quondā Iōanni Lobet oriundo Civitatis nostræ Barcinone ad opus Magistratitèr legendi, et docendi Artem, Scientiam, et doctrinam præfati Egregii Doctoris, literas quasdam tenoris sequentis. ¶ Nos Alfonso Dei gratia, Rex Aragonum, Sicilia citra, et ultrafar, Valentia, Hierusalem, Hungaria, Maioricarum, Sardinia, et Corsica, Comes Rossillonis, et Ceritanæ. Gratantèr percepto, quod vos fidelis noster Iōanes Lobet oriundus Civitatis Barcinon. per multum tempus in Artibus et Scientiis egregii Doctoris Magistri Raimundi Lulli, de Maioricen, studiosè vo-

VX
eatis, et quod præfatas Artes in Regnis, et terris nostris legistis, ipsarūq;
lecturam continuare proponitis; ut nostra dictæ lecturæ accedat aucto-
ritas in roboramen valoris, & inde vestra compleatur voluntas in con-
iunctione huius, quam habetis eam, & nostra defendatur armatura cō-
tra imponentes rabiem operibus dicti prænominati Egregii Doctoris
illarum lecturæ: propterea ad plenum certiorati, & pluribus fidedignis,
quod opera ipsius magistri Raimundi, nec bonis moribus, nec Fidei cat-
holicæ in aliquo contrariantur; nec minus visa quadam litera Curie Pa-
risien. Datt. Parisius Anno Domini Millesimo Tricentesimo Nono,
die martis post octavas Purificationis Beatæ Mariæ Virginis Gloriosæ,
& munita sigillo prædictæ Parisien. Curie, de laudatione, & approba-
tione Artium, & Scientiarum dicti Egregii Doctoris factis, per officialē
Curie Parisien. & fieri requisitis per prælibatum Egregium Doctorem,
præhabita informatione testimoniali cum Sacramento præstito à qua-
draginta Magistris, et Bachalariis in naturalibus, & Theologalibus qui
ordinati fuere ad audiendum Artem generalem cum illius contractione
ad speciales scientias, ab eodem personaliter prælibato Egregio Doctore
publicè in Studio Parisiensi. Attendentesq; quod Illustrissimus Philip-
pus Franciæ Rex, dictum Egregium Doctorem, veluti fidelem virum
in suis dictis, & tanquam Apostolicum in zelo, & in cura, iuxta illud pro-
exaltatione Fidei catholicæ, habuerit ipsumq; benigniter tractari, ab om-
nibus orthodoxæ Fidei catholicæ cultoribus voluerit, et gratum acce-
perit; etiamq; ordinaverit eidem favorem benevolum impendi ab om-
nibus suis subditis, ut consonum rationi visum fuit, et dignum. Prout ap-
paret quadam litera dicti Regis Franciæ, suo Sigillo munita. Datt. apud
Vernonem secunda die Augusti Anno Domini Millesimo, tricente-
simo, decimo. Attendentesq; etiam, quod Cancellarius Parisiens. Frã-
ciscus de Neapoli, speciali mandato dicti Regis Franciæ, visis, & quan-
tum occupationum frequentia patitur, diligentè inspectis quibusdam
operibus quæ dictus Egregius Doctor Magister Raimundus Lulli edi-
derat, testatus est autenticè universis, nil in dictis operibus invenisse,
quod bonis moribus obviet, & sacre doctrinæ catholicæ sit adversum:
quin potius in dictorum serie, ac tenore pro humani fragilitate iudicii,
zelum fervidum, & intentionis rectitudinem pro Fidei Christianæ pro-
motione. ut patet in quadã litera dicti Cancellarii, Datt. Parisius Anno
Domini Millesimo, tricentesimo, undecimo. Attendentesq; etiam
esse pronunciatum per Reverendum in Christo Patrem Bernardum
Miseratione Divina Episcopum Castelli, & Commissarium auctoritate
Apostolica deputatum, super litigio, quod in processu ducebatur, inter
consanguineos, & devotos dicti Egregii Doctoris parte ex una, & Ma-
gistrum Nicolaum Aimeric Inquisitorem, in, & super quadam Bulla
fictitia: vi cuius, super aliquas conclusiones, per præfatum Egregiū Do-
ctorem

storem suis libris possitas, et contra earum positionem inquirebatur, in
 condemnationem dicti Magistri Nicolai Aimeric, et in approbatione
 bonæ positionis, et catholice determinationis, in libris prebati Doctō-
 ris Egregii, habitatum iuxta rectum arbitrium Reverendi Cōmissarii
 prefati, et bonam conscientiam duodecim in facto eloquio Magistrorū,
 de ordinibus beati Dominici, et Minorum; qui visis conclusionibus,
 testificarunt cum Sacramento, sanum, & catholicum habere sensum, ut
 in libris habentur dicti Egregii Doctoris; prout hæc, et plura alia con-
 stant in duobus instrumentis publicis actis Barcinon. altero in posse
 Petri Dalmatii Notarii publici Barcinon. sub Anno Domini Millesimo,
 trecentesimo, octogesimo sexto. Altero in posse Gabrielis Ca-
 ñelles Notarii publici Barcinon. sub Anno à Nativitate Domini Mil-
 lesimo, quadringentesimo, decimo nono. Et in super memores, quod
 nos habentes gratissimum, quod in ditione nostra repertus fuerit, tam
 mirandarum Artium, et scientie auctor, qualis prefatus Egregius Doctor
 Magister Raimundus Lulli, earū lectione publicam approbavimus, &
 permisimus, prout apparet carta nostra, Sigillo nostro munita. Dat.
 Casaraugustæ, quintadecima die Januarii, Anno à Nativitate Domini
 Millesimo, quadringentesimo, quintodecimo; quod iam ante conces-
 sum, approbatum, et permissum fuerat per predecessores nostros Illu-
 strissimos, videlicet, Dominum Petrum Regem Aragonum, ut patet in
 quadam sua carta Sigillo eiusdem pendenti munita. Dat. Valentia, de-
 cimo die Octobris, Anno à Nativitate Domini Millesimo, trecentesi-
 mo, sexagesimo, nono, & per Dominum Martinum Regem Aragonū
 filium suum; ut patet in quadam alia eius carta Sigillo pendenti munita,
 Dat. Casaraugustæ, vicesima quinta Novembris, Anno à Nativitate
 Domini Millesimo, tricentesimo, nonagesimo nono; vobis dicto Ioāni
 Lobet, et a vobis substituendis concedimus, et largimur licentiam, et li-
 beram auctoritatem, et plenariam facultatem, dictas prefati Egregii Do-
 ctoris Artes, & scientias legendi magistraliter in omnibus Civitatibus,
 terris, et locis universæ ditionis nostræ, in eisdemq; faciendi Scholas
 propter lecturam dictarum scientiarum, nec per Officiales, Consiliarios,
 Iuratos, & probos homines, aut alios illius Civitatis, Locī, & terræ, ubi
 Scholas conscribere decreveritis, vobis, & substituendis à vobis super
 his impedimentum, vel obstaculum aliquod fieri debeat, neq; possit;
 quinimmo vos, et substitutos vestros benevolè tractent cū auditoribus
 vestris, et ipsorum, in, et super constructione Scholarum, et lectura dicta-
 rum Artium, et Scientiarum, quieta, pacifica, & tranquilla, vobis, et eis
 faveant, et assistant auxiliis, presidii, et favoribus opportunis, ubi, et
 quoties fuerint requisiti. Illustrissimis itaq; quibuscunq; Locum ten-
 generalibus nostris, hoc nostrum declaramus intentum, mandamus
 scienter, & expresse sub ira, & indignationis nostræ incurfu, & quo-
 modo

modo fortius dici potest, universis, et singulis officialibus, et subditis nostris, ad quos presentes pervenerint, et spectent, & signanter Officialibus, Consiliariis, Iuratis, probis hominibus, & aliis prædictis, quatenus licentiam, et facultatem nostram huiusmodi vobis dicto Ioanni Lobet teneant efficaciter, et observent, teneriq; et observari faciant inviolabiliter per quoscūq; Nec vos, aut substitutos vestros super lectione dictarum Artium, vel constructione scolarum molestant, et impediunt, vel perturbent, assistant quin potius, ut præfertur, si gratiam nostram carā habent, iramq; et indignationem, pœnamq; nostro reservatam arbitrio, cupiunt evitare. Sonet ergo vox vestra, et vestrorum substituendorum, per doctrinam in auditorum auribus, nec metu detractorum quorumlibet conticescat: sed dictas Artes, et Scientias in lumine exponi continentur; et ut liberius, facilius, et tutius, vos dictus Ioannes Lobet, & substituendi à vobis, circa prædicta, vacare possitis, et ne metu cuiuspiā, vos aut eos à dictarum artium lectione retrahat, vel impediatur vos, & dictos substituendos à vobis, vestriq;, & eorum auditoribus, tenore præsentis sub nostra protectione, comanda, et guidatico speciali ponimus, & constituimus. Ita quod quicumq;, ab inde, ausu temerario, contra personas, aut bona vestrum cuiuslibet quicquid attentare præsumserit, se in pœnas contra ruptores protectoris Regii appositas, noverint incursum; damno, et iniuria illarum pœnitus, et plenarie restitutus. In quorum Testimonium præsentem fieri iussimus, nostro Sigillo secreto indorso munit. Dat. in Castro Novo Neapolis, die vicecima sexta Ianuarii, Anno a Nativitate Domini Millesimo, quadringentesimo, quadragesimo nono. Rex *Alfonsus*. Vt. P. Conservator generalis, Dignaremur pari modo, præfatum Magistrum Ioannem Cabaspre, Magistrum, et præceptorem (ut præhabetur) electum, nominatum, et confirmatum in Lectura, et Doctrina prædictis; eius vita durante, ac ceteros alios quosvis futuros magistros in eisdem Arte, Scientia, et Doctrina, tanquam Reipublicæ proficientes, cum eorum auditoribus nullatenus inquietari, seu molestari; quinimo benevole pertractari, illisq; favori, et ubi, ac quoties opportuerit, auxiliis, præsidii, et favoribus opportunis illis assisti, sic et prout, et quemadmodū aliis Magistris, et Doctoribus, auditoribusq; aliorum studiorum generalium servatur, et custoditur, et alias eidem lecturæ speciale præsidium auctoritatis nostræ interponere dignaremur. Nos verò supplicationibus eisdem, ut pote iustis, et rationi conformibus benigniter annuentes, et præsertim, quia cū concessimus licentiam, et facultatem, ut ipsum studiū generale instrueretur, et fieret in ipsa Civitate, et Regno, perspeximus illud convenire utilitati Reipublicæ ipsius Regni, et consequenter servitio nostro, qui caput ipsius Reipublicæ sumus, sicq; semper fuit, et est intentionis nostræ ipsum privilegium, et contenta in eo, ad unguem observari. Et et

etiam

Est & etiã menti nostræ gesta, & facta per serenissimũ Regẽ Alfonso
 imitari, quandoquidem non minus, quam illi placet nobis, et quidem li-
 benter, & animo hilari, Artem, Scientiam, & Doctrinam tanti Doctoris
 Magistri Raimundi Lulli, illius virtutibus promerentibus. et ipsa scien-
 tia requirente, extollere; dictumq; Magistrum Ioannem Cabaspre, ac
 ceteros futuros magistros in eadem arte & scientia, honorare, præmiisq;
 remunerationibus Regis dignos reddere. Itaq; tenore præsentis Privi-
 legii, cunctis futuris temporibus perpetuo valituri, ex nostri certa scien-
 tia, deliberatèq; & consultò, edicimus, et statuimus præinsertum Privi-
 legium nostrum, et omnia, & singula in eo contenta. iuxta illius seriem,
 & tenorem pleniores, tanquam de nostra mente deliberata præcedentia,
 inviolabiliter custodiri, firmiterq; ad unguem observari: neq; per quem-
 piam quavis causa aliquo pacto infringi, sub pœnis in dicto privilegio
 indictis: quarum rigurosam executionem absq; vlla venia fieri absq; per-
 sonarũ exceptione præcipimus, & iubemus. Nihilominusq; edicimus
 et providemus, iam dictum Magistrum Ioannem Cabaspre, Magistrum
 & præceptorem, ut præhabetur, electum, & nominatum. et confirmatũ
 in lectura, & doctrina Artis, et Scientiæ prænominati Doctoris egregii
 Raimundi Lulli, eius vita durante, ac ceteros alios quosvis futuros magi-
 stros ipsiusmodi Artis, & Scientiæ, cum eorum auditoribus, non solũ nu-
 latenus inquietari, seu molestari, sed etiã humaniter, benevolèq; pertra-
 ctari, illisq; favendo, & ubi, ac quoties opportuerit, auxiliis, præsidis, fa-
 voribus, quòad fieri possit assisẽdo; sic, et prout, & quemadmodũ aliis
 magistris, et auditoribus ceterorum studiorum generalium favorur, au-
 xiliatur, & assistitur, favoresq; præsidia, & honores præberi solent, et
 consueverint, atq; ad maioris gratiæ auxilium lecturæ, & magistrali eru-
 ditioni ipsiusmodi Artis, et Scientiæ, et Doctrinæ, præsidium speciale
 nostræ auctoritatis interponimus paritèr & decretum. Serenissimæ
 propterea Ioannẽ Principi Asturiarũ, & Gerundæ, Archiducissæ Au-
 striæ, Ducissæ Burgundiæ, &c. Filia primogenita nostræ carissimæ, ac
 Gubernatrici generali, & post longævos, et felices dies nostros imme-
 diatè hæredi, & successori nostræ, intentum aperientes nostrum, sub Pa-
 ternè benedictionis obtẽtu, dicim⁹; Locũ teneti verò generali, ac Guber-
 natori, Procuratoriq; Regio, nostris in eodẽ nostro Regno, Baiulo in-
 super, et Vicario Civitatis, et aliis Baiulis forensibus, Iuratisq; Civitatis,
 & Regni ipsiusmodi Maioricarum, et aliis deniq; Officialibus, et Subdi-
 tis nostris in eisdem Regno, & Civitate constitutis, et constituendis, di-
 storunq; Officialium loca ten. tam præsentibus, quã futuris, dicimus,
 et præcipiendo districtius mandamus scienter, et expressè, sub incursum
 nostræ indignationis, et iræ, penaq; florenotũ auri Aragoni quinq; mille
 nostris, si secũs fieret inferendorum ærariis, quatenus tenentes, et obser-
 vantes, teneriq; et observari perpetuò ad unguem facientes huiusmodi
 E
 nostrum

nostrū Privilegium, et omnia, et singula in eodē contenta iuxta eius se-
riem, et tenorē pleniores, in nihilo contraveniant, aut contrafaciant, nec
contravenire, aut contra fieri patiantur aliqua causa, vel ratione, quanto
dicta serenissima Princeps filia primogenita nostra carissima, paternam
benedictionē habet carā, ceteriq; officiales, et subditi nostri, præpositā
cupiant non subire penam. In cuius rei testimonium præsens Privilegiū
fieri iussimus, nostro cōmuni Sigillo impendenti munitū. Dat. in Civi-
tate nostra Cesarauguste, die vicesimo primo mensis Februarii, Anno
a Nativitate Dñi Millesimo, quingentesimo tertio, Regnorūq; nostro-
rum, videlicet, Siciliæ, anno tricesimo sexto, Castellæ, et Legionis, trice-
simo; Aragonū, et aliorum vicesimo quinto; Granatæ autē duodecimo.
*Yo el Rey: Vt. Amatus Re. Vt Generalis Thesaurar. Vt Petrus Cos-
colla pro Conservat. gener. Dñs Rex mandavit mihi Francisco Castell, vis-
per amatum Re. Cañ. cui fuit commissum: vis. etiā per generalē Thesaurar. &
Petru Cascolla pro Conserv. generali. In Maioric. viij, fol. xxxviij. Suppli-
catoq; Magestatibus nostris, per eundem Petrum Malterit, nostræ dictæ
Vniversitatis Privilegia præinserta, dicto studio generali Magistri Rai-
mundi Lulli concessa, confirmare, & de novo concedere, ex nostra solita
benignitate dignemur, considerantes servitia per dictā Vniversitatem
nobis exhibita, quæ certè multa fuere, ac quantū literarum cultus in
omnibus terris collendus est, ob optimum fructum, quē regna, et cunctæ
respublicæ à viris peritis colligunt, motiq; eisdē respectibus, quibus dicti
prædecessores nostri, ad dicta privilegia concedenda moti fuerunt; præ-
dictæ supplicationi decrevimus favorabiliter annuere. Tenore igitur præ-
sentis, ex nostri certa scientia, deliberatè, & expressè, nostraq; Regia au-
thoritate Privilegia præinserta, & omnia, & singula in eis, & quolibet
eorum contenta, & expēficata, a prima eorum linea, usq; ad ultimam
laudamus, approbamus, & confirmamus, et quatenus opus sit dicto ge-
nerali studio Magistri Raimundi Lulli, eiusq; singularibus præsentibus,
& futuris, de novo concedimus, & elargimur, iuxta privilegiorū præin-
sertorum tenores pleniores, ac prout, et quemadmodum privilegii eisdē
melius, & plenius hætenus dictum studium generale, illiusq; singulares,
usq; gavisiq; fuerunt, ac in præsentiarum sunt in possessione nostraq; hu-
iusmodi laudationis, approbationis, confirmationis, et quatenus opus sit
noyæ concessionis munimine roboramus, seu præsidio, et validamus;
volentes, et expressè decernentes, et declarantes, quod huiusmodi nostra
confirmatio, et quatenus opus sit noya concessio sit, et esse debeat præ-
dicto studio, & illius singularibus, ut præferretur, stabilis, valida, realis, et fir-
ma, nullumq; in iudicio, vel extra sentiat diminutionis incommodum,
dubietatis, obiectum aut noyæ alterius detrimentum; sed in suo semper
robore, et firmitate persistat. Quo circa spectabili nobili, magnificis dile-
ctis Consiliariis, et fidelibus nostris Locumtenenti, & Capitaneo
generali*

generali nostro, Regenti nostrā Cancellariā, Procurat. nostro Regio, Ba-
nulo insuper, & Iuratis Maioricarū, ceterisque; denum universis, et singu-
lis officialibus, et subditis nostris, in dicto Regno constitutis, & consti-
tuendis, dicimus, præcipimus, & iubemus Regia auctoritate nostra præ-
dicta, ad incursum nostræ indignationis, et iræ, pœneq; florenorū auri
Aragonū mille, à bonis agentis irremissibiliter exigendorū, et no-
stris inferendorum erariis, quatenus huiusmodi nostrā confirmationis, et
novæ concessionis gratiā, et provisionem, & omnia, & singula in ea
contenta, teneant firmiter, & observent, teneriq; & observari inviolabi-
liter, per quoscumq; faciant iuxta sui seriem, formā, & tenorē pleniores,
cauti siquidem contrarium agere, aut fieri permittere, ratione aliqua, sive
causa pro quanto gratiam caram habent nostram, & præter iræ, & indig-
nationis nostræ incursum, pœnā præpositam cupiunt evitare. In cuius
rei testimoniū præsentis fieri iussimus, nostro cōmuni, quo antea quā
ad Sacrum Imperium electi essemus, utebamur Sigillo (cum non dum
alia fabricata fuerint) impend. munit. Dat. in Civitate nostra Hispali,
die undecimo mensis Maii. Anno a Nativitate Dñi Milesimo, quingen-
tesimo, vigesimo sexto, Regnorum nostrorum, videlicet electionis Sacri
Imperii Anno nono: Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. XXIII.
Navarræ, tercio decimo; Aragonum vero, utriusq; Sicilia, Ierusalem,
aliorum, duodecimo; Regis vero omnium duodecimo.

To el Rey.

Vt. Cant.

Vt. Lu^o. Sanchez,

Generalis Thesaurar.

Vt. Io. Alemanus,

Cont. Relator generalis.

Vt. Conservat. generalis.

Vt. De Ferrara R.

Vt. De Bononia R.

Vt. Maius R.

Vt. Ram. R.

Vt. Boncianum.

Sacra Cesarea Magestas mandavit mihi Alfonso de Soria vis. per
Cant. de Ferrara R. Can. Thef. Gener. de Bononia: Maius: Ram. &
Boncian. & Tenent. & pro Conf. & contra relatores generalem

In Maioric. Sigilli comm.

III. fol. CCVIII.

Copia huiusmodi in his precedentibus tredecim papyri foliis, presenti tamen
incluso licet manu aliena scripta, desumpta fuit a suo originali pergameneo, Pri-
uilegii Regii, Vniuersitati Maioricarum concessi, per Illustrissimos Dominos
Reges Carolum Divina favente clementia Romanorum Imperatorem, semper
Augustum Regem Germaniæ: Et Ioannam eius Matrem Reges Castellæ, Ara-
gonum, utriusq; Siciliæ Ierusalem, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Legionis, Na-
yarræ, Granatæ, Toleti, Valentis, Galiciæ, Maioricarum, recondito, & re-
servato in Scrinio Archivi domus Iurariæ Vniuersitatis Maioricarum, & cum
eodem originali veridicè comprobata per me Melchiorum Tries, Regia, ac
Imperiali auctoritate Notarium publicum Maioricarum, & Archiverium iam
dictæ Vniuersitatis. In cuius rei testimonium hic appono Sigillum dicti Archivi
ut infra. Die videlicet hinc decima secunda mensis Maii, Anno Domini Mille-
simo, Sexcentesimo.

Vt. Greg. Fortesa, Vicar. gener.

NOS

NOS PHILIPPVS Dei gratia Rex

Castellæ, Aragonum, Legionis utriusq; Sicilia, Ierusalem, Portugalix, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatia, Navarra, Granata, Toleti, Valentix, Galletix Maioricarum, Hispalis, Sardinia, Cordubæ, Corsicæ, Murcia, Giennis, Algarbi, Algeziræ, Gibraltaris, Insularum Canariæ, necnon Indiarum Orientalium, & Occidentalium, Insularum, ac terre firmæ maris oceani, Archidux Austria, Dux Burgundiæ, Brabantix, Mediolani, Athenarum, & Neopatriæ, Comes Abspurgi, Flandriæ, Tyrolis, Barcinonæ, Rossilionis, & Ceritanæ, Marchio Oristani, et Comes Goceani. Licet adiectione plenitudo non egeat, nec firmitate, quod est firmum, confirmatum: tamen interdum quod robur obtinet, non quod necessitas id exposcat, scilicet ut confirmantis sincera benignitas pateat, et rei gestæ abundantioris cautelæ robur accedat. Dudum pro parte Syndici Vniuersitatis nostræ Civitatis, et Regni Maioricarum, fuit Magestati nostræ expositum, et deductum, ipsam Vniuersitatem habere quoddam Privilegium per Serenissimum Dominum Regem Ferdinandum Abavum nostrum, eidem concessum; cuius exemplum autenticum, nobis, & seu in nostro Sacro Supremo Regio Consilio exhibere fecerunt, huiusmodi sub tenore. ¶ Nos Ferdinandus Rex Castellæ, Aragonū, Legionis Sicilia, Granatæ, Toleti, Valentix, Galleciæ, Maioricarum, Hispalis, Sardinia, Cordubæ, Corsicæ, Murcia, Giennis, Algarbi, Algeziræ, Gibraltaris, ac Insularum Canariæ, Comes Barcinonæ, Dominus Viscaix, & Molinæ, Dux Calabria, & Apuliæ, Athenarumq; & Neopatriæ, Comes Rossilionis, & Ceritanæ, Marchio Oristani, & Comes Gociani. Exhibito reverenter, atq; humiliter presentato Maiestati nostræ, per dilectū nostrum Gasparem Calaph, Civem, ac Nuntiū pro parte vestrū dilectorum, & fidelium nostrorum Iuratorum Civitatis, & Regni, atq; Clavariorū partis Foranæ Maioricarū privilegio quodam per nostram Regiam Magestatem, vobis, & Vniuersitati præfati Regni, iam dudum concesso, tenoris sequentis. ¶ Nos Ferdinandus Dei gratia Rex Castellæ, Aragonum, Legionis Siciliæ, Granatæ, Toleti, Valentix, Galleciæ, Maioricarum, Hispalis, Sardinia, Cordubæ, Corsicæ, Murcia, Giennis, Algarbi, Algeziræ, Gibraltaris, ac Insularū Canariæ, Comes Barcinonæ, Dominus Viscaix, & Molinæ, Dux Athænarum, & Neopatriæ, Comes Rossilionis, & Ceritanæ, Marchio Oristani, & Comes Gociani. Quia vos dilecti, & fideles nostri Iurati, & Consilarii, & probi homines nostræ Civitatis, & Regni Maioricarum circa augmentum, & ornamentum dictæ Civitatis, & Regni admodum versatis, conaminique eiusmodi Civitatem, & Regnum gloriosa artium, & scientiarum doctrina (quæ hominum mores purgat, tacitosq; & loquentes ornat) magnificare, & decorare: propter quod Magestati nostræ

XXV
humiliter missis supplicatum, ut facultatē construendi, & instituendi, studium generale in iam dicta Civitate, & Regno, nihilominus eidem Studio generali consimilia Privilegia, Libertates, Immunitates, Preeminencias, & Honores, quos, quas, & quæ, habet Generale Studium Civitatis Illerdæ, & particulares personæ eiusdem; de nostra solita benignitate concedere dignaremur. Vestris igitur supplicationibus humaniter moti, propter notabilia obsequia per eandem Civitatem, & Regnum prædecessoribus nostris Regibus Aragonum divi recordii, & nobis præstita, tum quia existimamus huiusmodi Generale Studium, multum utilitatis, & augmenti, in dicto Regno allaturum, illiq; profuturum; tenore præsentis privilegii, cunctis temporibus futuris valituri, concedimus vobis & plenariam facultatem impartimur, quod possitis, & valeatis in dicta Civitate, ubi malueritis, & videbitur vobis magis expedire, Construere, Fabricare, & de novo Instituire, Cōstruiq; Institui, & Fabricari, facere Studium generale omnium artium, & scientiarum, quas, tam generaliter, quam particulariter, in dicto studio legere facere possitis, et valeatis; sicut, & quemadmodū solent legi, & disci in præfata Civitate Illerdæ; & ad maioris gratiæ cumulū scientiæ, & expressè volumus, & de gratia speciali concedimus vobis, quod huiusmodi Studium generale habeatis, & teneatis, omni futuro tempore (prout dictum est) Cum consimilibus præminentiss, privilegiis, officiis, facultatibus, ordinationibus, honoribus, favoribus, libertatibus, & prerogativis; quos, quas, & quæ præfatum studium generale dictæ Civitatis Illerdæ, tam generaliter, quam specialiter tenet, & possidet virtute regiārum, & nostrarum concessionum, Retinemus tamen nobis, & successoribus nostris provisiones, seu concessionem officiorum in dicto studio formādorū, & ordinandorū, de quibus solemus providere in Studio generali prædictæ Civitatis Illerdæ. Illustrissimo propterea Joanni Principi Aruriarum, & Gerundæ filio nostro carissimo, ac in Castellæ, & Aragonum Regnis, post felices dies nostros hæredi, immediato successori, sub paternæ benedictionis obtentu, intentum nostrum detegentes dicimus; Illustri quoq; Infanti Enrico Duci Sugurbii, & Comiti Empuriarum patrueli nostro carissimo, in principatu Cathalonix, Regnoq; prædicto Maioricarū, & Insulis ei adiacentibus generali Locumtenenti: Necnon Blanes de Berengero Domicello generali Locumten. Governatori, Magistro Rationali, Regioq; Procuratori, in eodē Regno, Baiulo, Vicario Civitatis, & aliis universis, et singulis Baiulis forensibus, & aliis quibulvis officialibus nostris, in dictis Civitate, & Regno constitutis, & constituendis, & dictorum officialium loca tenentibus, præsentibus, & futuris, ad incursum nostræ iræ, & indignationis, dicimus, & districte præcipiendo mādāmus, quod tenentes, & observantes, teneriq; & observari perennitèr ad unguem facientes huiusmodi nostrā concessionem

concessionem, & omnia, & singula in eadem contenta, in nihilo contraveniāt, nec cōtraveniri per aliquē patiantur, quanto dictus Illustrissimus Princeps filius noster carissimus nobis complacere: reliqui verò officiales nostri, gratiam nostrā caram habent, ac pœnam quinque millia florenorum capiunt evitare. In cuius rei testimonium præsentem fieri iussimus, nostro sigillo comuni impendenti munitam. Datt. in Civitate Cordubæ, die tricesimo primo mensis Augusti, Anno a Nativitate Dñi Millesimo, quadringentesimo, octuagesimo tertio. Regnorum nostrorū videlicet, Siciliæ Anno decimosexto, Castellæ legionis, decimo; Aragonum verò, & aliorum quinto. Yo el Rey. Fuimus exinde humiliter pro vestrum parte supplicati, ex nostri solita benignitate dignamur providere, & mandare præinsertum privilegium, & omnia, & singula in eo contenta, eidem Universitati ipsius modi Civitatis, & Regni iuxta illius seriem, & tenorem pleniore inviolabiliter, firmiterq; perpetuo custodiri, & observari, nec aliquo pacto per quempiam quavis causa infringi, seu contra ipsum venire. Et nihilominus pro illius firmiter observatione, & exequutione fuimus, & tam pro parte vestrum, quam pro parte dilecti nostri Ioannis Cabaspre Civis prædictæ Civitatis Maioricarum Magistri, & Præceptoris electi, nominati, & confirmati in lecturâ, & Doctrina Artis, & Scientiæ Illustrati, & Divi Doctoris, Magistri Raimundi Lulli quondam Civis Maioricar. quæ in eodem generali studio legitur, per ipsum Ioannem Cabaspre, humiliter supplicati, ut vestigia sequentes Serenissimi Regis Alfonso Patris, & prædecessoris nostri divi recordii, qui satis, superq; informatus de mirificis virtutibus Artis, et Scientiæ, & doctrinæ eiusdē Egregii Doctoris Magistri Raimundi Lulli, & quantum illa posset proficere regnicolis, & degentibus in suis, et nostris Regnis, et dominiis, cōcesserat quondā Ioāni Lobet oriundo Civitatis nostræ Barcinonæ ad opus Magistraliter legendi, et docendi Artem, Scientiam, et doctrinam præfati Egregii Doctoris, literas quasdam tenoris sequentis. ¶ Nos Alfonso Dei gratia, Rex Aragonum, Siciliæ citra, et ultrafar, Valentia, Hierusalem, Hungaria, Maioricarum, Sardinia, et Corsicæ, Comes Rossilionis, et Ceritania. Gratanter percepto, quod vos fidelis noster Ioānes Lobet oriundus Civitatis Barcinon. per multum tempus in Artibus et Scientiis egregii Doctoris Magistri Raimundi Lulli, de Maioricis studiose vocatis, et quod præfatas Artes in Regnis, et terris nostris legistis, ipsarūq; lecturam continuare proponitis, ut nostræ dictæ læturæ accedat auctoritas, in roboramen valoris, & inde vestra compleatur voluntas in coniunctione huius, quod habetis catum, & nostrā defendatur armatura, cōtra imponentes rabiem operibus dicti prænominati Egregii Doctoris illarum lecturæ: propterea ad plenum certiorati, & pluribus fide dignis, quod opera ipsius magistri Raimundi, nec bonis moribus, nec Fidei catholice

tholicæ in aliquo contrariantur: & nec minus visa quadã litera Curie Pa-
risien. Datt. Parisiis Anno Domini Millesimo Tricentesimo Nono,
die martis post octavas Purificationis Beatæ Virginis Gloriosæ, & mu-
nita sigillo prædictæ Parisien. Curie, de laudatione, & approbatione
Artium, & Scientiarum dicti Egregii Doctoris, factis per officialem
Curie Parisien. & fieri requisitis per prælibatum Doctorem Egregium,
præhabita informatione testimoniali cum Sacramento præstato à qua-
draginta Magistris, et Bachalariis in naturalibus, & Theologicalibus qui
ordinati fuerunt ad audiendum Artem generalem cum illius contractione
ad speciales scientias, ab eodem personaliter prælibato Egregio Doctore
publicè in Studio Parisiensi. Attendentesq; quod Illustrissimus Philip-
pus Franciæ Rex, dictum Egregium Doctorem, veluti fidelem virum
in suis dictis, & tanquam Apostolicum in zelo, & in cura, juxta illud pro
exaltatione Fidei catholicæ, habuerit: ipsumq; benigniter tractari, ab om-
nibus orthodoxæ Fidei cultoribus voluerit, et gratum acceperit;
etiamq; ordinaverit eidem, favorem benevolam impendi ab omnibus
suis subditis, ut consonum rationi visum fuit, et dignum. Prout ap-
paret quadam litera dicti Regis Franciæ suo Sigillo munita. Datt. apud
Veranem secunda die Augusti Anno Domini Millesimo, tricente-
simo. decimo. Attendentesq; etiam, quod Cancellarius Parisiens. Frã-
cisus de Neapoli, speciali mandato dicti Regis, visis, & quantum
occupationum frequentia patitur, diligenter inspectis quibusdam
operibus quæ dictus Egregius Doctor Magister Raimundus Lulli edi-
derat, testatus est authenticè universis, nil in dictis operibus invenisse,
quod bonis moribus obviet, & sacre doctrinæ catholicæ sit adversum:
quin potius in dictorum serie, & tenore pro humani fragilitate iudicii,
zelum fervidum, & intentionis rectitudinem pro Fidei Christianæ pro-
motione, ut patet in quadã litera dicti Cancellarii, Datt. Parisiis Anno
Domini Millesimo, tricentesimo, undecimo. Attendentesq; etiam
fore pronunciatum per Reverendum in Christo Patrem Bernardum
Miseratione Divina Episcopum Castellæ, & Commissarium auctoritate
Apostolica deputatum, super litigio, quod in processu ducebatur inter
consanguineos, & devotos dicti Egregii Doctoris parte ex una, & Ma-
gistrum Nicolaum Aimeric Inquisitorem, in, & super quadam Bulla
fictitiavi cuius, super aliquas conclusiones, per præfatum Egregium Do-
ctorem suis libris positas, et contra eorum positionem inquirebatur, in
condemnationem dicti Magistri Nicolai Aimeric, et in approbatione
bonæ positionis, et catholicæ determinationis, in libris præfati Doctore
Egregii habitatum juxta rectum arbitrium Reverendi Cõmissarii
præfati et bonam conscientiam duodecim in sacro eloquio Magistrorum,
de ordinibus beati Dominici, et Minorum; qui visis conclusionibus,
testificaverunt cum Sacramento, sanum, & catholicum habere sensum, ut

in libris habentur dicti Egregii Doctoris, prout hæc, et plura alia constant duobus instrumentis publicis actis Barcinonæ, altero in posse, Petri Dalmatii Notarii publici Barcinon. sub Anno Domini Millefimo, tricentefimo, octogefimo sexto. Altero in posse Gabrielis Casnellas Notarii publici Barcinon. sub Anno à Nativitate Domini Millefimo, quadringentefimo, decimo nono. Et insuper memores, quod nos habentes gratissimum, quod in ditione nostra repertus fuerit, tam mirandarum Artium, et scientiæ auctor, qualis præfatus Egregius Doctor Magister Raimundus Lulli, earum lectionem publicam approbamus, & permisimus, prout apparet carta Sigillo nostro munita. Datt. Cæsaraugustæ, quinta die decima Ianuarii, Anno à Nativitate Domini Millefimo, quadringentefimo, quintodecimo: quod iam ante concessum, approbatum, et permissum fuerat per prædecessores nostros Illustrissimos, videlicet, Dominum Petrum Regem Aragonum, ut patet in quadam sua carta Sigillo eiusdem pendenti munit. Dat. Valentia, decimo die Octobris, Anno à Nativitate Domini Millefimo, trecentefimo, sexagesimo, nono; & per Dominum Martinum Regem Aragonum filium suum, ut patet in quadam alia eius carta Sigillo pendenti munita, Datt. Cæsaraugustæ, vicesima quinta Novembris, Anno à Nativitate Domini Millefimo, tricentefimo, nonagesimo nono; vobis dicto Ioâni Lobet, et a vobis substituendis concedimus, et elargimur licentiam, et liberam auctoritatem, et plenariam facultatem, dictas præfati Egregii Doctoris Artes, & scientias legendi magistraliter, in omnibus Civitatibus, terris, et locis universæ ditionis nostræ, in eisdemq; faciendi Scholas propter lectionem dictarum scientiarum. nec per Officiales, Consiliarios, Iuratos, & probos homines, aut alios illius Civitatis, Loci, & terræ, ubi Scholas construere decreveritis, vobis, super his impedimentum, vel obstaculum aliquod fieri debeat, neq; possit: quinimmo vos, et substitutos vestros benevolè tractent, cum auditoribus vestris, et ipsorum, in, et super constructione Scholarum, et lectione dictarum Artium, et Scientiarum, quieta, pacifica, & tranquilla, vobis, et eis faveant, et assistant auxiliis, præfidiis, et favoribus opportunis, ubi, et quoties fuerint requisiti, Illustrissimis itaq; quibuscunq; Locum ten. generalibus nostris, huc nostrum declaramus intentum, mandamus scienter, & expresse sub iræ, & indignationis nostræ incurfu, & quomodo fortius dici potest, universis, et singulis officialibus, et subditis nostris, ad quos præsentem pervenerint, et spectent, & signanter Officialibus, Consiliariis, Iuratis, probis hominibus, & aliis prædictis, quatenus licentiam, et facultatem nostram huiusmodi vobis dicto Ioanni Lobet teneant efficaciter, et observent, teneriq; et observari faciant inviolabiliter per quoscunq; Nec vos, aut substitutos vestros super lectione dictarum Artium, vel constructione scolarum molestant, et impediunt, vel

177
perturbent, assistant quin potius (ut præfertur) si gratiam nostram carã
habent, iramq; et indignationem, pœnamq; nostro reservatam arbitrio,
cupiunt evitare. Sonet ergo vox vestra, et vestrorum substituendorum,
per doctrinam in auditorum auribus, nec metu detractorum quorumlibet
conticescat: sed dictas Artes, et Scientias in lumine exponi conti-
nuentur; et ut liberius, facilius, et tutius, vos dictus Ioannes Lobet, &
substituendi à vobis, circa prædicta, vacare possitis, et ne metu cuiuspiã,
vos aut eos à dictarum artium lectione retrahat, vel impediat vos, & di-
ctos substituendos à vobis, vel triq; & eorum auditores, tenore præ-
sentis sub nostra protectione, comanda, et guidatico speciali ponimus,
& constituimus. Ita quod quicumq; ab inde, de ausu temerario, contra
personas, aut bona vestrum cuiuslibet quicquid attentare præsumse-
rit, se in penas contra ruptores protectoris Regii appositis, noverit in-
cursurum; damno, et iniuria illarum poenitus, et plenariè restitutus. In
quorum Testimonium presentes fieri iussimus, nostro Sigillo secreto
indorso munit. Dat. in Castro Novo Neapolis, die vicesima sexta Ia-
nuarii, Anno a Nativitate Domini Millesimo, quadringentesimo, qua-
dragesimo nono. *Rex Alfonsus. Vi. P. Conservator generalis.*
Dignemur pari modo, præfatum Magistrum Ioannem Cabaspre,
Magistrum, et præceptorem (ut præhabetur) electum, nominatum, et
confirmatum in Lectura, et Doctrina prædictis; eius vita durante, & ce-
teros alios quosvis futuros magistros in eisdem Arte, Scientia, et Do-
ctrina, tanquam Reipublicæ proficientes, cum eorum auditoribus nulla-
tenus inquietari, seu molestari; quinimo benevolè pertractari, illisq; fa-
veri, et ubi, ac quoties opportuerit, auxiliis, præsidiiis, et favoribus op-
portunis illis assisti, sic et prout, et quemadmodũ aliis Magistris, et Do-
ctoribus, auditoribusq; aliorum studiorum generalium servatur, et custo-
ditur, et alias eidem lecturæ speciale præsidium auctoritatis nostræ in-
terponere dignemur. Nos verò supplicationibus eisdem, ut pote ius-
tis, et rationi conformibus benigniter annuentes, et præsertim, quia cũ
concessimus licentiam, et facultatem, ut ipsum studiũ generale instrue-
retur, et fieret in ipsa Civitate, et Regno, prospeximus illud convenire
utilitati Reipublicæ ipsius Regni; et consequenter servitio nostro, qui
caput ipsius Reipublicæ sumus, sicq; semper fuit, et est intentionis no-
stræ ipsum privilegium, et contenta in eo, ad unguem observare. Est et
etiã mœti nostræ gesta, & facta per præfatũ serenissimũ Regẽ Alfonsum
imitari, quandoquidem non minus, quam illi placet nobis, et quidem li-
benter, & animo hilari, Artem, Scientiam, & Doctrinam tanti Doctoris
Magistri Raimundi Lulli, illius virtutibus promerentibus, et ipsa scien-
tia requirente, extollere; dictumq; Magistrum Ioannem Cabaspre, ac
ceteros futuros magistros in eadem arte & scientia, honorare, præmiisq;
& remunerationibus Regis dignos reddere. Itaq; tenore præsentis Privi-
legii

legii, cunctis futuris temporibus perpetuo valituri, ex nostri certa scientia, deliberatèq; & consultò, edicimus, et statuimus præinsertum Privilegium nostrum, et omnia, & singula in eo contenta, iuxta illius seriem, & tenorem pleniore, tanquam de nostra mente deliberata procedentia, inviolabiliter custodiri, firmitèq; ad unguem observari: neq; per quempiam quavis causa aliquo pacto infringi, sub pœnis in dicto privilegio cõtentis: quarù rigurosam executionè absq; vlla venia fieri, absq; personarum exceptione præcipimus, & iubemus. Nihilominusq; edicimus, et providemus, iam dictum Magistrum Ioannem Cabaspre, Magistrum & præceptorem, ut præhabetur, electum, nominatum, et confirmatum in lectura, & doctrina Artis, et Scientiæ prænominati Doctõris egregii Raimundi Lulli, eius vita durante, ac ceteros alios quosvis futuros magistrõs ipsiusmodi Artis, & Scientiæ, cum eorum auditoribus, non solù natenus inquietari, seu molestari, sed etiã humaniter, benevolèq; pertractari, illisq; favèdo, & ubi, ac quoties opportuerit, auxiliis, præfidiis, et favoribus, quoad fieri possit, assisistèdo; sic, et prout, & quecunquẽ aliis magistris, et auditoribus ceterorum studiorum generalium favetur, auxiliatur, & assisistitur, favoresq; præfidia, & honores præberi solent, et consueverint, atq; ad maioris gratiæ cumulum lecturæ, & magistrali eruditioni ipsiusmodi Artis, Scientiæ, et Doctrinæ, præfidium speciale nostræ auctoritatis interponimus paritèr & decretum. Serenissimæ propterea Ioannæ Principi Asturiarù, & Gerundæ, Archiducissæ Austriæ, Ducissæ Burgundiæ, Filiæ primogenitæ nostræ carissimæ, & Gubernatrici generali, & post longævos, et felices dies nostros immediatè hæredi, & successori nostræ, intentum aperientes nostrum, sub Paternæ benedictionis obtètu, dicim⁹; Locũ tenèti verò generali, ac Gubernatori, Procuratoriq; Regio, nostris in eodẽ nostro Regno, Baiulo insuper, et Vicario Civitatis, et aliis Baiulis forensibus, Iuratisq; Civitatis, & Regni ipsiusmodi Maioricarum, et aliis deniq; Officialibus, et Subditis nostris in eisdem Regno, & Civitate constitutis, et constituendis, dictorumq; Officialium locũ ten, tam præsentibus, quã futuris, dicimus, et præcipiendo districtius mandamus scientèr, et expressè, sub incurfu nostre indignationis, et ire, penæq; florenorù auri Aragonù quinq; mille nostris, si secùs fieret, inferendorum ærariis, quatenus tenentes, et observantes, teneriq; et observari perpetuò ad unguem facientes huiusmodi nostrũ Privilegium, et omnia, et singula in eodẽ contenta iuxta eius seriem, et tenorẽ, pleniore, in nihilo contraveniant, aut contrafaciant, nec contraveniri, aut contra fieri patiantur aliqua causa, vel ratione, quanto dicta serenissima Princeps filia primogenita nostra carissima, paternam benedictionè habet carã, ceteriq; officiales, et subditi nostri, præpositã cupiunt non subire penam. In cuius rei testimonium præsens Privilegiũ fieri iussimus, nostro cõmuni Sigillo impendenti munitũ. Dat. in Civi-

177
tate nostra Cesaraugustę, die vicesimo primo mensis Februarii, Anno a Nativitate Dñi 1563. Regnorūq; nostrorū, videlicet, Sicilię, Anno, 39. Castellę, et Legionis, 30. Aragonū et aliorum, vicesimo quinto; Granatę autę duodecimo. Yo el Rey: Vt. Amat. Re. Vt. General. Thesaur. Vt. Petrus Coscolla pro Conserv. gener. Dñs Rex mandavit mihi Frācisco Castell, visa per amatum Regentem Cancellariam, cui fuit commissum: visa etiā per generalē Thesaurar. & Petrū Coscolla pro Conserv. generali. In Maioric. nono, fol. 38. ¶ Copia huiusmodi Regii privilegii superius scripti in his sex papyri foliis, præsentī comprehenso contenta, fuit fidelitēr sumta à quodam libro Regiorum privilegiorum, & franquesiarum Vniversitatis præsentis Civitatis, & Regni Maioricarum, vulgaritēr dicto, de Sant Pere, recondito in Archivo domus Iurarię dictę Vniversitatis, & cum originali suo veridicę, prout decet, comprobata. Constat tamen de superfluo, & infra lineato in lineā septimā primę paginę foli quinti, ubi scribitur, de, quod est superfluum, & in lineā XVIII. paginę primę præsentis sexti foli, de virgula parva super rasuram, posita inter dictionem nostrę, & dictionem auctoritatis, quę nihil dicit: quapropter, ut dictę, ac præsentī copię, licet manu aliana, mihi tamen fidelitē scriptę, plena, & intrepida fides, ab omnibus, hic, & ubiq; tam in iudicio, quam extra attribuatur: Ego Iacobus Carbonell Notarius publicus Maioricarum, Archiverius iam dictę Vniversitatis, hic appono Sigillum dicti Archivi die 20. mensis Martii, Anno à Nativitate Domini 1597. pro ut ecce. *

Supplicatūq; nobis humilitēr fuerit pro parte Iuratorum eiusdem Vniversitatis, ut præinsertum Privilegium & omnia, & singula in eo contenta, laudare, approbare, ratificare, & confirmare, & quatenus opus sit, unā cum provisione officiorum, Notarii, & Vitelli, gymnasii generalis eiusdem Vniversitatis, hætenus nobis reservata, in, & cum præinserto Privilegio, de novo concedere, & indulgere dignaremur. Nos verò subditorum nostrorum, præsertim bene meritorum votis inclinati, eorum petitioni benignę annuētēs, tenore præsentis, de nostra certa sciētia Regi; auctoritate deliberatę, & consulto ac matura dicti nostri Supra mi Consilii accedente deliberatione, dictum, & præinsertum privilegium, & omnia, & singula in ea contenta, expressa, & declarata, a prima scilicet eius lineā, usq; ad ultimam inclusivę, laudamus, approbamus, ratificamus, & confirmamus, et quatenus opus sit unā cum provisione dictorum officiorum, Notarii, & Vitelli (ut præfertur) de novo concedimus, indulgemus, & elargimur, nostręq; huiusmodi laudationis, approbationis, ratificationis, & confirmationis, novęq; tam dictorum duorum officiorum, quam aliorum concessionis præsidio, seu munimine roboramus, & validamus, auctoritatemq; nostram eis interponimus pariter, & decretum. Volentes, & decernentes expressę, quod deinceps quoties dicta duo officia Notarii, & Vitelli dicti gymnasii vacare contigerit, eorum provisio, ad dictos Iuratos pleno iure pertineat, & spectet, sicut

ncut nobis pertinebat, & spectabat ante præsentem gratiam, & concessionem. Decernentes insuper, quod nostra huiusmodi gratia, & concessio provisionis, & nominationis dictorum officiorum, laudatioq; , approbatio, ratificatio, & confirmatio, ac quatenus opus sit, nova concessio præinserti Privilegii, sit, & eum debeat dictæ Vniversitati, & ipsius Iuratis modo, quo supra, stabilis, realis, valida, atq; firma, nullumq; in iudicio, aut extra sentiat diminutionis obiectum, defectus, incommodū, aut noxæ alterius detrimentum: sed in suo semper robore, & firmitate persistat. Serenissimo propterea Philippo Principi Asturiarum, & Gerundæ, Duciq; Calabria, & Montisalbi, filio primogenito nostro carissimo, ac post felices, & longevos dies nostros in omnibus Regnis, & dominiis nostris (Deo propitio) immediate hæredi, & legitimo successori, intentum aperiens nostrum, sub paternæ benedictionis obtentu, dicimus, eumq; rogamus: Speciali verò, magificis, dilectisq; Consiliariis, & fidelibus nostris Locum tenenti, & Capitaneo generali nostro, Regenti Cancellariam, & Doctoribus nostræ Regiæ Audientie, Advocato, & Procuratori fiscalibus, Regio Procuratori, Regenti Thesaurariam, & Locum tenenti, Magistris rationalis, Vicario, Baiulis, Alguazillis, Virgariis, Portariis, ceterisq; demum universis, & singulis officialibus, & subditis nostris maioribus, & minoribus in præfato Maioricarū Regno constitutis, & constituendis, ipsorumq; officialium loca tenentibus, seu officia ipsa regentibus, & subrogatis, præsentibus, & futuris, præcipimus, & iubemus, ad incursum nostræ Regiæ indignationis, et iræ, poenæq; florenorū auri Aragonū mille, nostris Regiis inferendorū ærariis, quod præinsertum Privilegium, nostramq; concessionem provisionis dictorum officiorum laudationemq; approbationem, ratificationem, & confirmationē, ac quatenus opus sit, novam concessionē eiusdē Privilegii, omniaq; & singula in eo cōtenta, & expressa, iuxta illius feri, ē & tenorē pleniores tenent firmiter, & observet, teneriq; & inviolabiliter observari faciant per quoscūq; & non contrafaciant, vel veniant, aut aliquē contra facere, vel venire permittant ratione aliqua sive causa, si dictus Serenissimus Princeps nobis morē gerere, ceteri verò officiales, & subditi nostri prædicti gratiā nostrā carā habent, ac præter iræ, & indignationis nostræ incursum, poenā præpositam cupiunt evitare. In cuius rei testimonium præsentē fieri iussimus, nostro Regio cōmuni, Sigillo pendenti munit. Dat. in Sancto Laurentio Regali, die vigesima quarta mensis Octobris Anno a Nativita. Dñi Millesimo quingentesimo, nonagesimo septimo. Regnorūq; nostrorū, videlicet citerioris Sicilia, & Ierusalem xxxxiij, Castellæ autē, Aragonū, ulterioris Sicilia, & aliorū xxxxiij. Portugalie vero xvij.

To el Principe.

IIIXX
Dominus Rex, & eius nomine, Dñs Princeps, mandavit mihi Dominico Ortiz,
visa per Frigolā Vicec. Comitem generalē Theſaurar. Baptiſta, Covarruyias,
Sans, Guardiola, & Clayero Regentes Cancell. Don Petrus Sans Fiſci Adyoc.
& me pro Conſervatore generali.

Vt. Frigola Vicecanc.

Vt. Comes Generalis Theſaurar.

Vt. Ortiz pro conſervat. gener.

Vt. Covarruyias R.

Vt. Baptiſta R.

Vt. Guardiola R.

Vt. Sans R.

Vt. Don. Petrus Sans Fiſci Adyocat.

Vt. Clayero R.

In Maioric. XXII. fol. CCXLVII.

Confirma V. M. a los Iurados, y Vniverſidad de Mallorca, el Privi-
legio aqui inſerto, del Señor Rey Don Fernando, tocante a la inſtitució
del Eſtudio general de aquella Ciudad, y de nuevo les concede, que los
officios de Notario, y Vedel, del dicho Eſtudio ſean a ſu proviſion.

{Ha precedido informacion del Virrey.

Solvit Quingentos Solidos.

Copia huiusmodi in his precedentibus decem papyri foliis, præſenti tamen in-
cluſo, licet manu aliena ſcripta, deſumpta fuit a ſuo originali pergameneo, Pri-
vilegii Regii, Vniverſitati Maioricarum conceſſi, per Illuſtriſſimū Dominum
Regem Philippum Regem Caſtelle, Aragonum, Legionis utriuſq; Siciliæ Ie-
ruſalem, Portugaliæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Navarra, Granata, Toleti,
Valentiæ, Galiciæ, Maioricarum, &c. Recondito, & reſervato in ſcrinio
Archivi domus Iurariæ Vniverſitatis Maioricarum, & cum eodem originali
veridicè comprobata per me Melchiorum Tries, Regi, ac Imperiali aucto-
ritate Notarium publicum Maioricarum, & Archiverium iamdictæ Vniverſi-
tatis. in cuius rei teſtimonium hic appono Sigillum dicti Archivi, ut infra. Die
yeneris decima menſis Novembris, Anno a Nativitate Domini Milleſimo,
Sexcenteſimo.

Vt. Greg. Forteſa, Vicar. gener.

